

*Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych
- sprawozdanie z działalności za rok 2017*

Warszawa 2018

I. Informacje o Fundacji	
1. Dane Fundacji	3
2. Adres Fundacji	3
3. Zarząd Fundacji	3
4. Rada Fundacji	3
5. Kolegium Programowe	4
6. Cele statutowe Fundacji	4
II. Sprawozdanie z działalności Zarządu	
1. Skład Zarządu Fundacji	5
2. Sprawozdanie Zarządu – część opisowa	5
3. Spotkania Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych	19
III. Sprawozdanie z działalności Rady	
1. Skład Rady	25
2. Uchwały Zwyczajnego Posiedzenia Rady Fundacji	26
IV. Sprawozdanie z najważniejszych wydarzeń w działalności Fundacji	
1. Zbiorcze sprawozdanie z działalności studenckich poradni prawnych w roku akademickim 2016/2017	27
2. Organizacja dziesiątej edycji Konkursu „Prawnik Pro Bono”	31
3. Centrum Pro Bono	34
4. XXVII Ogólnopolska Konferencja Studenckich Poradni Prawnych	37
5. XXVIII Ogólnopolska Konferencja Studenckich Poradni Prawnych	40
6. Czasopismo „Klinika”	42
V. Lista adresowa Uniwersyteckich Poradni Prawnych	43
VI. Spis załączników	48
VII. Podpisy	48

1. Dane Fundacji:

Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych
KRS: 0000115603, rejestracja: 29 maja 2002 r.
OPP: 28.02.2005 uzyskała status organizacji pożytku publicznego
NIP: 525-22-40-321
REGON: 015179020
Rachunek Bankowy: BANK PEKAO S.A. II Oddział w Warszawie,
ul. Kredytowa 3, 00-950 Warszawa
87 1240 1024 1111 0000 0269 4777

2. Adres Fundacji:

Centrum Organizacji Pozarządowych SZPITALNA
ul. Szpitalna 5 lok. 5
00-031 Warszawa
tel. (22) 828 91 28 wew. 143

3. Zarząd Fundacji:

- dr Filip Czernicki - Prezes Zarządu
ul. 1 sierpnia 36B m. 121, 02-134 Warszawa
Tel. 0501 22 88 35, e-mail: prezes@fupp.org.pl
- dr Katarzyna Girdwoyń – Członek Zarządu
ul. Koszykowa 31 m. 14, 00-553 Warszawa
- dr Piotr Stanisław Karlik
ul. Radosna 3, 62-081 Baranowo
- dr Izabela Kraśnicka – Członek Zarządu
ul. Kijowska 7 m. 80, 15-410 Białystok
- Dariusz Łomowski – Członek Zarządu
ul. Konwaliowa 7 m. 75, 81-651 Gdynia

4. Rada Fundacji:

- Łukasz Bojarski – Przewodniczący, fundator, Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS,
- Dr Tomasz Snarski, Uniwersytet Gdański,
- Jakub Boratyński, fundator, b. Dyrektor Programowy Fundacji im. S. Batorego,
- Dr Przemysław Kledzik, Uniwersytet Szczeciński,
- Prof. Teresa Gardocka, Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS,
- Prof. Maria Dragun-Gertner, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika,
- Dr hab. Wojciech Dziedziak, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej,
- Dr Janusz Guśc, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdyni,
- s. Kamil Mazur-Czerniecki, Uniwersytet Europejski Viadrina w Słubicach/Frankfurt,
- Katarzyna Hebda, fundator, b. Sekretarz ELSA Lawyers Society,

- Dr Magdalena Gołowkin-Hudała, Uniwersytet Opolski,
- Mgr Arkadiusz Szajna, Wyższa Szkoła Prawa i Administracji, Rzeszów-Przemyśl
- Prof. Małgorzata Król, Uniwersytet Łódzki,
- Prof. Leszek Kubicki, Akademia Leona Koźmińskiego,
- Prof. Piotr Machnikowski, Uniwersytet Wrocławski,
- Dr Magdalena Olczyk, fundator, biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, obecnie ALK,
- Prof. Maksymilian Pazdan, Uniwersytet Śląski,
- Dr hab. Justyn Piskorski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza,
- Dr hab. Andrzej Sakowicz, Uniwersytet w Białymstoku,
- Dr Irena Kleniewska, Uczelnia Łazarskiego,
- Prof. Maria Szewczyk, Uniwersytet Jagielloński,
- Dr Marta Sarnowiec-Cisłak, Fundacja Academia Iuris,
- Prof. Anna Golonka, Uniwersytet Rzeszowski,
- Prof. Eleonora Zielińska, Uniwersytet Warszawski.

5. *Kolegium Programowe:*

- Prof. Andrzej Zoll – b. Rzecznik Praw Obywatelskich,
- Prof. Marek Safjan – b. Prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- Prof. Roman Hauser – b. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- s. Wojciech Hermeliński – Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej,
- mec. Zenon Klatka – b. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
- Marek Nowicki – Prezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,
- Edwin Rekosh – b. Dyrektor Public Interest Law Network, Nowy Jork, USA,
- Zaza Namoradze – Dyrektor Open Society Justice Initiative, Budapeszt, Węgry,
- Prof. Leah Wortham – Catholic University of America, Waszyngton, USA,
- Prof. Asha Ramgobin – Association of University Legal Aid Institutions Trust, RPA.

6. *Cele statutowe Fundacji:*

Zgodnie z § 4 Statutu Fundacja realizuje następujące cele:

- 1) wspieranie finansowe działalności uniwersyteckich poradni prawnych (zwanym dalej „poradniami”) i innych programów praktycznej edukacji prawniczej,
- 2) opracowywanie oraz wdrażanie standardów działalności poradni,
- 3) inicjowanie prac nad opracowaniem i propagowanie, we współpracy z organami władzy ustawodawczej, wykonawczej, sądowniczej, samorządami zawodów prawniczych projektów regulacji prawnych obejmujących działalność poradni.

Fundacja realizuje swoje cele w szczególności przez:

- 1) pozyskiwanie środków finansowych i przekazywanie ich poradniom i innym podmiotom, które wspiera finansowo,
- 2) wspieranie współpracy między poradniami,
- 3) wspieranie międzynarodowej współpracy w zakresie praktycznej edukacji prawniczej,
- 4) współpracę z instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi,
- 5) kontakty z uczelniami i innymi organizacjami edukacyjnymi,
- 6) organizowanie szkoleń, konferencji, prezentacji, wydawanie publikacji,
- 7) zbieranie i przetwarzanie danych statystycznych o działalności poradni,
- 8) gromadzenie i upowszechnianie *know-how* w zakresie organizacji poradni,
- 9) propagowanie idei pomocy prawnej dla osób ubogich.

1. Skład Zarządu Fundacji:

dr Filip Czernicki – Prezes Zarządu

dr Katarzyna Girdwoyń

dr Piotr Karlik

dr Izabela Kraśnicka

Dariusz Łomowski

2. Sprawozdanie Zarządu – część opisowa

Pierwszy rok poświęcony był przede wszystkim zorganizowaniu samej Fundacji:

- przeprowadzeniu rejestracji w sądzie,
- uzyskaniu podstawowych numerów identyfikacyjnych,
- opracowaniu wszystkich najważniejszych dokumentów wewnętrznych oraz przeprowadzeniu kilku ważnych projektów:
  - V Regionalna Konferencja Klinicznego Nauczania Prawa,
  - Spotkanie przedstawicieli Uniwersyteckich Poradni Prawnych,
  - udział w konferencji „European forum of citizens advice services,
  - Seminarium pod tytułem: ”Prawnicy w działalności Pro Publico Bono”.

Drugi rok poświęcony był realizacji celów bezpośrednio związanych z pomocą finansową i merytoryczną poradniom. Została przeprowadzona szeroka kampania fundraisingowa. Jej efektem było zdobycie środków na sfinansowanie:

- Pierwszej edycji konkursu grantowego dla tych poradni, które spełniły przyjęte Standardy działalności. Granty o jakie poradnie się ubiegały przeznaczone były na wynagrodzenia dla osób odpowiedzialnych za sekretariat poradni, na koszty administracyjno-biurowe oraz zakup środków trwałych;
- Uzyskano cenne dary rzeczowe, które zostały przekazane w drodze konkursu do najbardziej potrzebujących poradni (2 używane zestawy komputerowe od kancelarii Baker & McKenzie, program LEX Omega od Polskich Wydawnictw Profesjonalnych, 15 programów informacji prawniczej LEGALIS od Wydawnictwa C.H. Beck).

Obok zadań grantodawczych Fundacja podjęła także szereg działań o charakterze edukacyjnym i wzmacniającym poradnie.

- Zorganizowano I Ogólnopolską Konferencję Uniwersyteckich Poradni Prawnych;
- Rozpoczęto prace nad wydaniem pierwszego w Polsce i regionie podręcznika do nauczania klinicznego;
- Został uruchomiony portal: www.fupp.org.pl, mający być narzędziem komunikacji i szerzenia wiedzy na temat ruchu poradnictwa prawnego;
- Przeprowadzono wizyty w poradniach. Spotkania te były okazją do dyskusji na temat wymagań związanych z realizacją Standardów działalności, konsultacji w zakresie rozwiązywania bieżących problemów organizacyjno-formalnych, ale także budowania stabilnej pozycji w strukturach wydziału;

- Zorganizowano szereg wizyt gości zagranicznych, takich jak Daniel Magida z USA, który odwiedził Polskę w listopadzie 2002 roku, badając rozwój programu klinicznego w Polsce. W kwietniu 2003 roku kilka miast w Polsce odwiedziła grupa z nowo powstającej kliniki w Podgoricy w Czarnogórze.
- Fundacja zainicjowała we współpracy z Fundacją Helsińską badania nad ewentualnym wpisaniem działalności uniwersyteckich poradni prawnych w porządek prawny w Polsce. Do osiągnięcia tego celu został powołany zespół odpowiedzialny za zebranie i opracowanie propozycji legislacyjnych uwzględniający różne stopnie „głębokości” proponowanych zmian w prawie.
- Po przeprowadzeniu konsultacji z Fundacją im. Stefana Batorego, Fundacją Helsińską i Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności nasza Fundacja przygotowała program aktywizacji i propagowania wśród prawników praktyków działalności Pro Publico Bono. W ramach tego programu zostały przeprowadzone rozmowy z blisko 20 największymi kancelariami w Polsce, Prezesem i członkami Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Prezesem i Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych. Wynikiem tych spotkań było szerokie zainteresowanie problemem aktywizacji prawników do pracy *pro publico bono* oraz objęcie patronatem przez NRA i KRRP kolejnej ważnej inicjatywy w ramach programu: Konkursu „Prawnik Pro Bono”.

Trzeci rok był kontynuacją już rozpoczętych projektów oraz realizacją działań mających charakter cykliczny.

- Odbyły się dwie kolejne Ogólnopolskie Konferencje dla przedstawicieli Studenckich Poradni Prawnych. Pierwsza z nich odbyła się w Ełku i została zorganizowana przez Studencką Poradnię Prawną z Białegostoku. Konferencja została sfinansowana ze środków Unii Europejskiej, Ministerstwa Edukacji i Sportu oraz środków Uniwersytetu w Białymstoku. Konferencja była poświęcona przede wszystkim wykładom z zakresu odpowiedzialności zawodowej prawników. Druga konferencja została zorganizowana przy współpracy z Uniwersytecką Poradnią Prawną we Wrocławiu. Sponsorami konferencji oprócz Fundacji był także Komitet Badań Naukowych oraz władze Uniwersytetu Wrocławskiego. Tematem przewodnim konferencji była problematyka związana z organizacjami pożytku publicznego.
- Przeprowadzono I-wszą edycję Konkursu Prawnik Pro Bono. Na posiedzeniu w dniu 3 marca 2004 roku, z spośród 35 pozytywnie zakwalifikowanych kandydatów, Kapituła Konkursu podjęła decyzję o wyborze laureata, którym został Szczepan Styranowski, sędzia w stanie spoczynku z Olsztyna, zgłoszony przez olsztyński oddział Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej. Ponadto Kapituła postanowiła wyróżnić 7 osób.
- W tym roku kontynuowano intensywne prace nad pierwszym podręcznikiem dla Poradni. Książka nosi tytuł: „Studencka poradnia prawna. Idea, organizacja, metodologia.” Podręcznik ukazał się drukiem wydawnictwa CH Beck na początku 2005 roku.
- W 2004 roku został przeprowadzony już drugi konkurs grantowy dla Poradni. Został on podzielony na dwa etapy. W pierwszym etapie 9 poradni otrzymało dotacje na bieżącą działalność, w drugi etapie poradnie mogły ubiegać się o dodatkowe środki na przeprowadzenie szkoleń psychologiczno-metodologicznych. W ramach drugiego konkursu środki otrzymało 6 poradni.
- Dzięki zawartej trójstronnej umowie o współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Edukacji Prawnej oraz Związkiem Biur Porad Obywatelskich powstał szereg inicjatyw oraz wspólnie przygotowywanych wniosków grantowych. Do najbardziej udanych inicjatyw należy zaliczyć zorganizowanie w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich konferencji pod tytułem: „Dostęp do informacji, poradnictwa obywatelskiego i prawnego oraz pomocy prawnej”. Obecny podczas konferencji Andrzej Kalwas, Minister Sprawiedliwości zadeklarował wolę rozwiązania problemu dostępu do pomocy prawnej

na etapie przed procesowy. Konferencja walnie przyczyniła się więc do zainicjowania w Ministerstwie Sprawiedliwości prac na nową ustawą o dostępie do pomocy prawnej. W następstwie organizacje pozarządowe zostały zaproszone do wzięcia udziału w pracach zespołu roboczego i opiniowania projektu ustawy.

- Ukoronowaniem dotychczasowej pracy i osiągnięć samej Fundacji oraz „ruchu klinicznego” było przyznanie Fundacji nagrody Pro Publico Bono. Nagroda została wręczona podczas gali w Teatrze Słowackiego, w Krakowie. Nagroda w tak prestiżowym Konkursie jest wyrazem uhonorowania pracy rzeszy studentów i pracowników naukowych, którzy studiując prawo pomagają najuboższym.

Czwarty rok był również poświęcony rozwijaniu i umacnianiu dotychczas prowadzonych działań oraz charakteryzował się bardzo wysoką kwotą przekazanych dotacji rzeczowych i finansowych.

- Na początku roku ukazał się długo oczekiwany podręcznik dla studenckich poradni prawnych. Jest to pierwsza tak kompleksowa i profesjonalna publikacja poświęcona pracy klinik prawa. Publikacja ta powstała dzięki wsparciu Open Society Justice Initiative z Budapesztu i dzięki tej dotacji została także przetłumaczona na język angielski. Obie wersje językowe są dostępne również w wersji elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej www.fupp.org.pl.
- Odpowiadając na jeden z najczęściej podnoszonych problemów przez poradnie oraz poszukując rozwiązań długofalowych, Fundacja zorganizowała 10-dniowe szkolenie dla trenerów umiejętności psychologicznych przydatnych w pracy studentom poradni.
- Dzięki posiadanemu doświadczeniu oraz wypracowanej renomie w świecie organizacji opiekujących się ruchem klinicznym, nasza Fundacja była wielokrotnie proszona o pomoc w budowaniu siostrzanych organizacji w innych krajach. I tak w 2005 roku prowadziliśmy szereg szkoleń dla przyjaciół z Ukrainy, zarówno w Polsce jak też w Kijowie, przyczyniając się do powstania Ukraińskiego Stowarzyszenia Klinik Prawa. Ponadto prowadziliśmy podobne szkolenia również dla przedstawicieli klinik prawa z Rosji – pomagając w utworzeniu Rosyjskiej Fundacji Klinicznego Nauczania Prawa. Prowadzimy także stałą współpracę z klinikami prawa z Chin organizując dla nich cykliczny program wizyt studyjnych, zaś w omawianym roku Filip Czernicki był zaproszony do poprowadzenia szkolenia w trakcie III Ogólnochińskiej Konferencji Klinik Prawa. Dodatkowo nawiązaliśmy współpracę z przedstawicielami klinik prawa z Tokijskiej Waseda Law School (Japonia) organizując dla nich wizytę w polskich studenckich poradniach prawnych.
- Pięć poradni podpisało umowy o współpracy z Programem „Przeciw Korupcji” prowadzonym przez Fundację im. Stefana Batorego. Na mocy tychże umów z Fundacji im. S. Batorego do poradni kierowane są wszystkie sprawy nie mające zabarwienia korupcyjnego, a jednocześnie wymagające udzielenia pomocy prawnej.
- W uznaniu zasług na polu działalności pro publico bono oraz popularyzacji tej idea wśród prawników praktyków kancelaria Chadbourne & Parke LLP przyznała Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych nagrodę w wysokości 1000 USD, którą to przeznaczyliśmy na działania statutowe.
- Na XXX posiedzeniu Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych zapadła uchwała o podziale środków w kolejnej edycji konkursu grantowego dla uniwersyteckich poradni prawnych. W konkursie, w którym rozdysponowano rekordową pulę środków w wysokości 100 000 złotych, zostały przyznane dotacje dla 12 studenckich poradni.
- Dnia 18 listopada 2005 roku odbyło się seminarium podsumowujące projekt realizowany przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych: "Warto działać dobrze. Wypracowanie wspólnych standardów dotyczących prowadzenia poradnictwa prawnego i obywatelskiego."

Piąty rok działalności Fundacji był pod pewnymi względami przełomowy. W związku z zapowiadany przez sponsorów obniżeniem nakładów na regranting Zarząd postanowił rozpocząć proces planowania strategicznego. Tym samym postanowiono o nowym sprofilowaniu działań Fundacji oraz w konsultacji z ekspertami i przedstawicielami poradni opracowano modele rozwoju Fundacji na kolejne lata.

- Przeprowadzony z opóźnieniem konkurs grantowy dla studenckich poradni rozdysponował najniższą z dotychczasowych kwot – 30 000 zł. Po raz pierwszy Zarząd Fundacji przy podziale środków musiał zdecydować, której z poradni nie przyznać dofinansowania mimo spełnienia Standardów.
- Drugi rok z rządu kancelaria Chadbourne & Parke LLP przyznała Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych nagrodę w wysokości 1000 USD, którą to przeznaczaliśmy w całości na działania statutowe. Ponadto w wyniku kampanii pozyskiwania wpłat 1% podatku od osób fizycznych Fundacja uzyskała około 1600 zł., co jest wynikiem dalekim od satysfakcjonującego.
- Jednocześnie Zarządowi udało się pozyskać 4 zestawy komputerowe z Biura Banku Światowego. Po jednym zestawie komputerowym otrzymały poradnie z: Uniwersytetu Warszawskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego oraz Uniwersytetu Viadrina.
- Jednocześnie prowadzone były na coraz większą skalę projekty w zakresie wzmocnienia działalności merytorycznej poradni. Zorganizowano dwie ogólnopolskie konferencje, opracowano pełną opinię prawną w zakresie zgodności działalności poradni z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, wprowadzono w życie program „Elektroniczne repertorium” do obsługi kancelaryjnej klientów i archiwizacji dokumentacji poradni.
- Rozpoczęto także prace nad kolejnymi książkami z zakresu edukacji klinicznej. Pierwsza z nich już została wydana. Książka autorstwa dr Małgorzaty Szeroczyńskiej oraz Izabeli Mulak poszerza dotychczasowe informacje z zakresu psychologicznych aspektów pracy poradni i jest doskonałym narzędziem wspomagającym nauczycieli klinicznych w planowaniu zajęć. Rozpoczęto także przygotowania do wydania książki dr Barbary Namysłowskiej-Gabrysiak i Łukasza Bojarskiego na temat symulacji rozpraw jako klinicznej metody nauczania prawa. Ponadto podjęto intensywne prace nad powstaniem serii pt.: „Biblioteka Studenckich Poradni Prawnych”, składającej się z 5 książek o jednolitym wyglądzie a każdy tom będzie poświęcony dorobkowi naukowemu poradni w innej dziedzinie prawa (karne, cywilne, administracyjne, pracy, varia). Po kilku latach przerwy Fundacja podjęła także inicjatywę reaktywowania czasopisma KLINIKA, pierwszy numer w nowej formule wydawniczej i szacie graficznej, opracowanej przez CH Beck, ukazał się w listopadzie 2006 roku.
- Bardzo ważnym okazało się, po wielu latach prób i starań, zorganizowanie wyjazdów stypendialnych do USA. W 2006 roku pierwszą naszą stypendystką, która ukończyła kurs półroczny na Columbia University w Nowym Jorku była Marta Skrodzka z Białegostoku. Kurs organizowany jest cyklicznie przez Public Interest Law Institute, a finansowanym przez Fundację Kościuszkowską. W kolejnym roku do wzięcia udziału w programie został wybrany Rafał Gołąb.
- Celem poprawy komunikacji z poradniami Zarząd postanowił o przygotowywaniu co 2 miesiące Newslettera zawierającego bieżące informacje z działalności FUPP.
- Z związku z koniecznością weryfikacji spełniania standardów przez poradnie oraz zgłaszaną przez kliniki chęcią przedstawienia władzom danej uczelni zakresu współpracy danej poradni z Fundacją, została zaplanowana wizytacja we wszystkich studenckich poradniach.
- Co ciekawe w 2006 roku nie powstała ani jedna nowa poradnia. Sytuacja ta potwierdza obserwowane od pewnego czasu osiągnięcie wysokiego poziomu rozwoju poradni w

Polsce. Decyzją Rady Fundacji dwie poradnie warszawskie uzyskały status Poradni działających zgodnie ze Standardami: WSHiP im. R. Łazarskiego oraz Wyższa Szkoła Zarządzania i Prawa. Na koniec 2006 roku działały w Polsce 23 poradnie, z których 17 spełnia Standardy.

Szósty rok był bardzo ważny dla dalszego rozwoju zarówno samej Fundacji, jak i całego ruchu klinicznego. Podczas posiedzenia Rady Fundacji przedstawiciele klinik przyjęli uchwałę w sprawie wyboru modelu rozwoju Fundacji. Model ten zakłada kontynuację działań polegających na merytorycznym wspieraniu klinik prawnym poprzez m.in. coroczne organizowanie konferencji szkoleniowych oraz wydawanie publikacji i podręczników, oraz stopniowe ograniczanie działalności fundraisingowej przygotowując tym samym kliniki do samodzielności na tym polu. Przyjęty scenariusz jest zgodny z pierwotnymi założeniami, zgodnie z którymi kliniki powinny stawać się coraz silniejsze, samodzielne i niezależne od środków finansowych redystrybuowanych przez Fundację.

Dla samych klinik rok ten przyniósł nowe rozczarowania i wyzwania związane z finansowaniem działalności klinicznej. Kliniki coraz częściej postrzegane są przez grantodawców jako instytucje silne, trwałe i nie wymagające dalszego wsparcia. Niestety tylko niewielu z nich zdaje sobie sprawę, że uniwersyteckim poradniom prawnym nadal brakuje środków na niezbędne materiały naukowe oraz biurowe i często brak nawet niewielkich kwot może przesądzić o braku możliwości działania lub dalszego rozwoju danej poradni. Dotacji nie udało się pozyskać z CEE TRUST, Urzędu Miasta St. Warszawy, ani z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Z tego względu Fundacja wraz z większością uniwersyteckich poradni prawnych podjęła decyzję o złożeniu wniosku o wieloletnią dotację z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Niestety także i te wielomiesięczne przygotowania, wymagający od klinik oraz od Fundacji dyscypliny oraz ogromnego zaangażowania, zakończyły się fiaskiem. Opracowany wniosek wraz opisujący plany finansowe poszczególnych klinik na lata 2008-2015, ustandaryzowane oraz wprowadzone do jednolitego budżetu całego konsorcjum – nie mogły zostać złożone ze względu na bardzo wąsko zakreślone kryteria Wytucznych.

Warto pokreślić, że rok 2007 obfitował również w wydarzenia międzynarodowe. Fundacja była gospodarzem pierwszego międzynarodowego zjazdu kliniczny organizacji parasolowych i instytucji zajmujących się edukacją kliniczną, dwóch wizyt studyjnych oraz zorganizowała dwie ogólnopolskie konferencje kliniczne z udziałem gości zagranicznych. W ramach tych wydarzeń gościliśmy łącznie 43 zagranicznych gości. Szczególnie jesteśmy dumni z faktu, iż większość przybywających do Polski gości zagranicznych przybywa, ponieważ pragnie czerpać z doświadczeń polskiego ruchu klinicznego i traktuje osiągnięcia klinik prawa w Polsce za rozwiązania modelowe. Bazując na naszych doświadczeniach i przyjętych rozwiązaniach strukturalnych powstają kliniki prawa na całym świecie, zaś model funkcjonowania organizacji parasolowej, jaką jest Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych, stanowi przykład dla powstawania kolejnych tego typu organizacji między innymi na Ukrainie, Rosji, czy odległych Chinach.

Rok ten zakończył się także powołaniem przez Fundację nowego programu jaki jest Centrum Pro Bono. Fundacja od początku swojego powstania stawiała sobie za cel aktywizację prawników do pracy pro bono. Obecnie oprócz nagradzania tego typu szlachetnych postaw w Konkursie Prawnik Pro Bono postanowiliśmy także przyczynić się w sposób organizacyjny do zagospodarowania możliwości i dobrej woli prawników pracujących w kancelariach, którzy chcą pomagać innym. Centrum będzie pośredniczyć w oferowaniu pomocy prawnej pro bono prawników pracujących w kancelariach niezamożnym organizacjom pozarządowym poszukującym takiej właśnie profesjonalnej porady prawnej.

Siódmy rok w znacznej mierze był kontynuacją dotychczasowych projektów. Fundacja zorganizowała kolejno IX Ogólnopolską Konferencję w Toruniu i jubileuszową X konferencję w Szczecinie. Organizatorem IX konferencji była Poradnia z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Dzięki środkom Fundacji im. Stefana Batorego wsparcia finansowego organizatorom Konferencji mogła udzielić Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych w. Jeden z najstarszych ośrodków tej nowatorskiej metody kształcenia studentów prawa w Polsce gościł niemal 50 studentów i pracowników naukowych związanych z ruchem klinicznym. Finansowego wsparcia przedsięwzięciu udzieliły także Dziekan Wydziału Prawa i Administracji oraz Władze Rektorskie UMK. Ponadto w przygotowaniach do konferencji brały udział lokalne struktury Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa - ELSA Toruń. Jubileuszowa konferencja w Szczecinie odbyła się w dniach 17 - 19 października 2008 roku i została uznana za jedną z najlepszych w dotychczasowej historii konferencji FUPP. Kolejne z cyklicznych spotkań entuzjastów ruchu klinicznego nie byłoby możliwe gdyby nie pomoc wielu szczodrych sponsorów: Instytutu Spraw Publicznych z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, miasta Szczecin Uniwersytetu Szczecińskiego oraz po raz pierwszy także dwóch lokalnych kancelarii prawnych: kancelarii Niebieszczanski & Mazurkiewicz Adwokaci i Radcowie Prawni Spółka Partnerska oraz kancelarii Lizak, Stankiewicz, Królikowski Adwokaci - Spółka Cywilna.

Rok 2008 to także bardzo owocny rok w publikacje. Na początku roku ukazała się książka pt.: "Symulacja rozpraw sądowych jako metoda edukacyjna.", kilka miesięcy później ukazała się oczekiwana od dłuższego czasu seria pt.: Biblioteka Studenckich Poradni Prawnych. Seria składała się z 5 tomów. Pod koniec roku zaś ukazała się drukiem wydawnictwa CH Beck książka pod redakcją dr Barbary Namysłowskiej-Gabrysiak pt.: „Studencka poradnia prawna. Kompendium dla studentów”.

Należy zaznaczyć, że rok 2008 był prawdopodobnie jednym z ostatnich, w którym Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych prowadziła konkurs regrantingowy na tak dużą skalę. Co ciekawe uprawnionych do wzięcia udziału w VI już konkursie grantowym było 20 poradni (na 25 istniejących), zaś w terminie wpłynęło 11 wniosków. Zarząd dokonał podziału rekordowej, jak na jeden konkurs, kwoty ponad 140 000 zł.

W marcu 2008 roku odbyły się wybory Zarządu Fundacji, podczas których Rada Fundacji wybrała Zarząd IV kadencji w niezmienionym składzie: Filip Czernicki - Prezes Zarządu, dr Izabela Kraśnicka, dr Michał Królikowski, adw. Filip Wejman, dr hab. Paweł Wiliński.

Ósmy rok był jak zwykle bardzo owocnym rokiem jeśli chodzi o prace Fundacji. Została zorganizowana XI Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych w Olsztynie. Patronat nad tym wydarzeniem objęli Samorząd Miasta Olsztyn, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie oraz Prof. Bronisław Sitek. Uczestnicy konferencji uczestniczyli w trzech warsztatach tematycznych: z zakresu aktywnych metod nauczania prawa, z zakresu umiejętności psychologicznych w pracy z klientem oraz opracowywania programu zajęć klinicznych z naciskiem na proces oceny studentów. Konferencja została sfinansowana ze środków Instytutu Spraw Publicznych w ramach programu Obywatel i Prawo IV finansowanego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności.

Natomiast w październiku odbyła się już XII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych w Rzeszowie pt. Aksjologia prawa wobec zmienności prawa krajowego i prawa unijnego. Konferencja stanowiła ramę dla sześciu warsztatów z zakresu aktywnych

metod nauczania prawa z zastosowaniem technik audio-wizualnych. Sponsorem tego wydarzenia była Fundacja Open Society Justice Initiative.

W 2009 r. Fundacja przygotowuje również projekt na dofinansowanie Studenckich Poradni Prawnych z funduszy Unii Europejskiej-Program Operacyjny „Kapitał Ludzki”. Projekt ma na celu pozyskanie środków na rozwój działalności studenckich poradni prawnych oraz wzmocnienie ich pozycji w strukturze macierzystej uczelni. FUPP w tym projekcie występować będzie jako partner sieci poradni spełniający rolę koordynatora projektu. Należy dodać, że wniosek FUPP będzie tym silniejszy im więcej poradni weźmie w nim udział. Poradnie pragnące wziąć udział w projekcie muszą liczyć się z koniecznością spełnienia następujących wymagań: konieczne będzie podpisanie umowy/porozumienia danej uczelni z FUPP, która to umowa określi zobowiązania danej poradni (raportowanie co kwartał, sprawozdawanie merytoryczne i finansowe, wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację projektu, itp.), koniecznym będzie wyznaczenie jednej osoby po stronie poradni odpowiedzialnej za prowadzenie projektu, stały kontakt z FUPP i prowadzenie sprawozdawczości, niezbędne będzie wprowadzenie w życie pełnej, rzetelnej i bieżącej statystyki (np. poprzez używanie udoskonalonego Elektronicznego Repertorium), dla uzyskania środków z UE konieczne jest wykazanie konkretnych i wymiernych efektów uzyskanej pomocy (np. wzrost liczby rozpatrywanych spraw, poszerzenie zakresu świadczonych usług poprzez tworzenie ośrodków zamiejscowych lub nowych punktów przyjmowania klientów). Przystępujące do projektu poradnie mogą liczyć na pokrycie następujących wydatków: koszty wynagrodzenia osoby odpowiedzialnej po stronie poradni za administrację projektem (może to być np. osoba prowadząca sekretariat poradni), koszty zakupu i modernizacji wyposażenia biurowego (np. meble, szafy na akta), koszty zakupu i modernizacji urządzeń biurowych (np. komputery stacjonarne i przenośne, drukarki, kopiarki, skanery, telefony i faksy, niszczarki, kamery wideo), zakupu materiałów i środków nietrwałych (np. papier, tonery, materiały biurowe, itp.), koszty remontu i modernizacji lokali biurowych (adaptacja pomieszczeń na potrzeby biurowe, odświeżenie i poprawa stanu technicznego lokalu).

W dniach 10-19 maja 2009 roku do Polski przyjechali przedstawiciele gruzińskich uczelni państwowych z: Tbilisi, Kutaisi oraz Batumi. Opiekę organizacyjną oraz finansowanie tej wizyty zapewniło przedstawicielstwo American Bar Association w Gruzji, na czele z Garrym Ledbetterem i Nino Khurtsidze. Celem wizyty było zobaczenie w jaki sposób w naszym kraju działają poradnie prawne, dlaczego są one tak ważne dla naszych uczelni oraz porównanie naszych poradni z ich własnymi. Goście zostali przyjęci w studenckich poradniach prawnych uczelni państwowych oraz dwóch prywatnych. Ostatnie dwa dni zostały zorganizowane w siedzibie Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych i były poświęcone szkoleniom z zakresu budowania strategii rozwoju oraz utrzymania standardów jakości oraz trwałości powołanych do życia struktur na danej uczelni. Dzięki właśnie takim spotkaniom istnieje możliwość ogólnoswiatowego szerzenia idei studenckich poradni prawnych. Należałoby także podkreślić fakt, iż powodem dla którego za cel wizyty została wybrana właśnie Polska jest taki, że to właśnie u nas działa jeden z najprężniej rozwijających się ruchów klinicznych w tej części Europy.

Między 1-5 listopada 2009 r. kliniki prawa odwiedzili przedstawiciele uczelni z Serbii. Wizyta zakłada wizytę w Fundacji, oraz w studenckich poradniach prawnych na Uniwersytecie Warszawskim, Akademii Leona Koźmińskiego oraz Uniwersytecie w Białymstoku. Program obejmował zapoznanie Serbów z naszymi metodami pracy w poradniach oraz funkcjonowaniem polskiego systemu prawnego.

Fundacja wydała również publikację dr Barbary Namysłowskiej-Gabrysiak poświęconą metodyce nauczania klinicznego w różnych sekcjach w poradniach prawnych w całej Polsce. Książka stanowi pierwsze tego typu opracowanie zawierające po każdym teoretycznym przedstawieniu danego zagadnienia, praktyczne przykłady scenariuszy zajęć, jakie mogą być wykorzystane podczas prowadzenia warsztatów w poradniach prawnych. Fundacja kontynuowała także wydawanie Czasopisma Klinika.

Najważniejsze sprawy będące przedmiotem dyskusji Zarządu zostały przedstawione w postaci skrótu protokołów z posiedzeń Zarządu. W kolejnej zaś części sprawozdania znajdują się obszernie sprawozdania najpoważniejszych wydarzeń i projektów prowadzonych przez Zarząd Fundacji.

Dziewiąty rok był poświęcony rozwijaniu i umacnianiu dotychczas prowadzonych przez Fundację działań. W Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie odbyła się XIII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych. XIII Konferencja poświęcona została zagadnieniom związanym z alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów, głównie mediacji i roli jaką może odegrać w zakresie bardziej efektywnego zakańczania sporów między stronami jak też i możliwościom stworzenia w Poradniach Prawnych sekcji do spraw mediacji. Konferencja odbyła się dzięki środkom Instytutu Spraw Publicznych w ramach programu Obywatel i Prawo V finansowanego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności. Patronami medialnymi konferencji byli: Rzeczpospolita, Edukacja Prawnicza, Państwo i Prawo, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Radio Campus.

Kolejna XIV Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych została zorganizowana w listopadzie 2010r. w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie. Merytoryczna część konferencji dotyczyła tematyki pisania opinii prawnych i pism procesowych, jak również ochronie danych osobowych i współpracy klinik z Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych. Stanowiła ona kolejne z serii spotkań poświęconych klinikom prawa. Uczestnicy konferencji również zapoznali się z rocznym sprawozdaniem z działalności sieci klinik prawa i omówienie planów FUPP. W prezentacji tej została pokrótce omówiona działalność każdej kliniki prawa, statystyki, dotychczasowe osiągnięcia i sukcesy oraz informacje dotyczące zarówno ilości studentów, jak i opiekunów pracujących w poradniach. W konferencji uczestniczyli opiekunowie i studenci związani z pracą w poradniach w Polsce i Czechach.

W marcu 2010 roku odbyły się wybory Zarządu i Prezesa Fundacji, podczas których Rada Fundacji wybrała Zarząd V kadencji w niezmienionym składzie: Filip Czernicki - Prezes Zarządu, dr Izabela Kraśnicka, dr Michał Królikowski, adw. Filip Wejman, dr hab. Paweł Wiliński.

W 2011 r. uchwałami z dnia 12 marca 2011 r. Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych jednogłośnie przyjął sprawozdanie finansowe oraz merytoryczne Fundacji za 2010 r.

Dziesiąty rok był także rokiem wzmożonej aktywności Fundacji. XV Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych odbyła się w dniach 6-8 maja 2011 r. w Łodzi. Jej organizatorami byli Studencki Punkt Informacji Prawnej "Klinika Prawa - Klinika Praw Dziecka", Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych oraz Fundacja Uniwersytetu Łódzkiego. Wsparcia finansowego udzielił także Instytut Spraw Publicznych ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach Programu "Obywatel i Prawo VI"

Tytuł Konferencji "Etyka a profesjonalizm prawników" zdeteminował podejmowane w jej trakcie zagadnienia związane z nauczaniem etyki w klinikach prawa oraz budowaniem kodeksów deontycznych klinik.

W Konferencji wzięli udział przedstawiciele uniwersyteckich poradni prawnych w Polsce, a także osoby zaangażowane w tworzenie i prowadzenie klinik w Białorusi i na Ukrainie. Konferencja została objęta honorowym patronatem m. in.: Ministra Sprawiedliwości RP Krzysztofa Kwiatkowskiego, Rzecznika Praw Obywatelskich prof. dr hab. Ireny Lipowicz, Rzecznika Praw Dziecka Marka Michałaka. Konferencja odbywała się pod patronatem medialnym TVP Łódź, Gazety Wyborczej, Radia Łódź i Edukacji Prawniczej.

Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskie w Lublinie odbyła się z kolei XVI Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Konferencja była zorganizowana w dniach 25-27 listopada 2011 roku. Jej organizatorem była Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna działająca przy Wydziale Prawa i Administracji UMCS przy współpracy Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Wsparcia finansowego udzieliła organizatorom Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności w ramach programu Obywatel i Prawo VI, administrowanego przez Instytut Spraw Publicznych oraz Wydział Prawa i Administracji UMCS. W Konferencji uczestniczyli Opiekunowie, Koordynatorzy, Asystenci i Studenci większości Klinik Prawa z Polski, a także goście z Białorusi i Ukrainy. Konferencja była poświęcona problematyce nauczania klinicznego w systemie edukacji prawniczej.

W dziesiątym roku funkcjonowania Fundacji na uwagę zasługuje niewątpliwie ścisła współpracę z ze wschodnim sąsiadem Polski – Białorusią. Mimo, że poradnie prawne na Białorusi działają od dziesięciu lat, z rozmów przeprowadzonych z prawnikami praktykami i wykładowcami prawa wynikało, że jakość świadczonych przez kliniki prawa usług jest na niskim poziomie. Polski program klinicznego nauczania prawa natomiast jest najbardziej rozwinięty w tym regionie geograficznym. Fundacja dzieli się swoim doświadczeniem poprzez realizację projektów i zaproszenie gości z zagranicy do udziału w ogólnopolskich wydarzeniach klinicznych

Być może m.in. dostrzegając szereg problemów społeczeństwa białoruskiego Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej ogłosiło konkurs projektów „*Wsparcie społeczeństwa białoruskiego 2011*”. Przez białoruską wolontariuszkę przy wsparciu polskich członków Fundacji został przygotowany projekt działań międzynarodowych, który ze względu na swój charakter społeczny otrzymał wsparcie ze strony komisji konkursowej. Projekt przyczynił się do wprowadzenia zmian w edukacji prawnej nastawionej na budowanie wśród młodych prawników potrzeby taktowania swojego zawodu jako misji społecznej służącej obronie praw osób najbardziej potrzebujących. W trakcie realizacji projektu białoruscy koledzy zwiedzali kliniki prawa w Białymstoku, Warszawie, Krakowie, Łodzi oraz Lublinie, uczestniczyli w Ogólnopolskiej Konferencji Poradni Prawnych, omawiali metody pracy opiekunów naukowych ze studentami oraz interaktywne metody nauczania klinicznego. W ramach wizyt edukacyjnych białoruscy wykładowcy prawa zapoznali się z najlepszymi praktykami działania uniwersyteckich poradni prawnych w Polsce i podjęli pierwsze kroki w kierunku wzmocnienia klinicznej edukacji na Białorusi. Przyjazd na Białoruś wybitnych przedstawicieli programu klinicznego w Polsce utrwalił istniejący polsko-białoruski związek i przyczynił się do rozpoczęcia nowego etapu rozwoju klinicznej edukacji klinicznej na Białorusi.

Ponadto Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych przy wsparciu finansowym Fundacji „Eurazja” koordynowała udział 10 białoruskich opiekunów klinik prawa w VI Światowej konferencji klinicznej edukacji prawniczej w Walencji, gdzie Białorusini przedstawili innowacyjne edukacyjne projekty oraz zapoznali się z dorobkiem klinik na całym świecie.

Zgodnie z praktyką lat ubiegłych również i w 2011 r. FUPP wsparła w ramach przeprowadzonego konkursu re-grantingowego poradnie prawne, które w wymaganym terminie złożyły wnioski i ubiegały się o dotacje.

Warto odnotować, iż w 2011 r. ukazały się dwa numery Czasopisma KLINIKA: nr 14 przygotowany przez Studencką Poradnię Prawną działającą na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku i nr 15 przygotowany przez Studencki Punkt Informacji Prawnej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego.

Jedenasty rok działalności Fundacji był w głównej mierze poświęcony realizacji projektu systemowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Opracowanie kompleksowych i trwałych mechanizmów wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych jest jednym z partnerów realizujących projekt wraz z Departamentem Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Instytutem Spraw Publicznych, Instytutem Prawa i Społeczeństwa INPRIS oraz Związkiem Biur Porad Obywatelskich.

Celem Projektu jest przygotowanie zbioru zasad polityki państwa w zakresie wzmocnienia oraz rozwoju poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce.

Zadania Fundacji koncentrują się na upowszechnianiu opracowanych w ramach Projektu rozwiązań. W roku 2012 Fundacja opracowała system identyfikacji wizualnej Projektu, wyprodukowała materiały promocyjne dla wszystkich partnerów na lata 2012-2013, przygotowała i nadzoruje stronę internetową Projektu oraz profil na portalu społecznościowym, opublikowała w prasie specjalistycznej 3 artykuły z zakresu poradnictwa prawnego, a także rozpoczęła prace nad internetowym przewodnikiem po podmiotach świadczących poradnictwo prawne i obywatelskie. Ponadto, eksperci FUPP aktywnie uczestniczyli w pracach grupy roboczej INPRIS ds pracy nad modelem poradnictwa.

W marcu 2012 roku odbyły się wybory Zarządu i Prezesa Fundacji, podczas których Rada Fundacji wybrała Zarząd VI kadencji w składzie: Filip Czernicki - Prezes Zarządu, dr Izabela Kraśnicka, Katarzyna Syroka-Marczewska, adw. Filip Wejman, dr hab. Paweł Wiliński.

W 2012 r. uchwałami z dnia 21 marca 2012 r. Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych jednogłośnie przyjął sprawozdanie finansowe oraz merytoryczne Fundacji za 2011 r.

W jedenastym roku działalności Fundacji na uwagę zasługują zorganizowane 2 konferencje kliniczne. XVII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych odbyła się w Rzeszowie w dniach 13-15 kwietnia 2012 r. Konferencja w całości poświęcona była problematyce realizowania programu Street Law przez Uniwersyteckie Poradnie Prawne. W trakcie Konferencji uczestnicy mieli możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami w realizacji tego typu zajęć, a w części warsztatowej zapoznania się z metodami nauczania interaktywnego oraz technikami prowadzenia zajęć.

W dniach 13-16 września 2012 roku w Szczecinie i w Świnoujściu odbyła się XVIII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych połączona z Międzynarodową Konferencją "Rozwój i nowoczesne trendy w edukacji prawniczej" (International Conference "Development and new trends in legal education") oraz dorocznym Ogólnopolskim Zjazdem Dziekanów Uniwersyteckich Wydziałów Prawa. Udział w Konferencji wzięło 61 przedstawicieli klinik prawa z całego świata – Białorusi, Chorwacji, Czech, Hiszpanii, Rosji, Republiki Południowej Afryki, Słowacji, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Ukrainy, Tajlandii oraz Włoch, oraz 14 delegatów polskich uniwersyteckich poradni prawnych. Konferencja była także okazją do uczczenia 10-lecia działalności Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Ponadto, podczas konferencji została ustanowiona europejska sieć klinicznej edukacji prawniczej. Zebrani przyjęli misję oraz statut European Network for Clinical Legal Education (ENCLE), a także wybrano pierwszy Zarząd.

Dwunasty rok działalności Fundacji był nadal poświęcony w głównej mierze realizacji projektu systemowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Opracowanie kompleksowych i trwałych mechanizmów wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego”.

W roku 2013 eksperci Fundacji zakończyli z powodzeniem udział w pracach INPRIS dot. opracowania modelu i polityki poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Rozpoczęto pracę nad tworzeniem internetowego przewodnika po podmiotach świadczących poradnictwo prawne i obywatelskie. Fundacja zorganizowała też dwa spotkania konsultacyjne dot. modelu, oraz spotkanie pokonsultacyjne dla środowiska akademickiego, związane z klinikami prawa.

Podczas XIX Ogólnopolskiej Konferencji Uniwersyteckich Poradni Prawnych, która odbyła się w dniach 12-14 kwietnia 2013 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego miały miejsce pierwsze z zaplanowanych na ten rok konsultacji modelu poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Osobami uczestniczącymi w konsultacjach byli przedstawiciele środowiska akademickiego reprezentujący poszczególne poradnie prawne z całej Polski, w tym zarówno opiekunowie naukowci pracujący w poradniach (pracownicy naukowci i naukowo-dydaktyczni wydziałów prawa uniwersytetów publicznych i niepublicznych), jak również studenci będący członkami poszczególnych klinik prawa.

W dniach 5-7 grudnia 2013 r. odbyła się w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim XX jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Poradni Prawnych pt.: „Studenckie Poradnie Prawne w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej – teraźniejszość i przyszłość”. Konferencja połączona była z uroczystością wręczenia Księgi Jubileuszowej prof. Marii Szewczyk. W konferencji wzięło udział około 50 przedstawicieli Klinik Prawa z całej Polski.

Referaty wygłoszone podczas spotkania odnosiły się w głównej mierze do sposobu funkcjonowania studenckich poradni prawnych, w szczególności sposobów udzielania pomocy prawnej w perspektywie rozwiązań wypracowanych w ramach projektu systemowego PO KL. Sam model nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego wypracowywany w ramach projektu POKL, którego FUPP jest partnerem został zaprezentowany w referatach przedstawicieli FUPP.

W pierwszej połowie roku 2013 zostały także przygotowane szkolenia próbne, a następnie w lipcu zostały przeprowadzone właściwe szkolenia dla trenerów (tzw. T4T). Kadra trenerska FUPP rozpoczęła pracę nad pisaniem podręcznika trenerskiego. Od listopada do grudnia 2013 kadra FUPP przeprowadziła 4 z 11 planowanych seminariów/szkoleń. W roku 2013 zostały

także opublikowane na zlecenie FUPP 4 artykuły naukowe dr Przemysława Mijala dotyczące poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce.

Trzynasty rok działalności Fundacji to rok finalizacji realizowanego od końca 2011 roku projektu POKL. Od stycznia do marca kadra FUPP prowadziła szkolenia dla organizacji pozarządowych i studentów klinik prawa, natomiast od kwietnia do czerwca odbywały się szkolenia dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. W tym roku został wydany podręcznik metodologiczny „System poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce. Wdrażanie rozwiązań modelowych” pod red. Dr Marty Janiny Skrodzkiej. 31 lipca 2014 roku projekt POKL oficjalnie się zakończył, jednak Partnerzy podjęli decyzję o jego przedłużeniu od grudnia 2014 do końca marca 2015.

W marcu 2014 roku odbyły się wybory Zarządu i Prezesa Fundacji, podczas których Rada Fundacji wybrała Zarząd VII kadencji w składzie: Filip Czernicki - Prezes Zarządu, dr Izabela Kraśnicka, adw. Katarzyna Syroka-Marczewska, Dariusz Łomowski, dr hab. Paweł Wiliński.

W dniach 21-23 marca 2014r. odbyła się XXI Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych zorganizowana po raz pierwszy w historii tego cyklicznego wydarzenia w Opolu. Tematem przewodnim Konferencji było poradnictwo prawne i obywatelskie. Podczas konferencji odbyło się szkolenie związane będące częścią realizowanego przez FUPP projektu POKL, w którym wzięło udział prawie 40 przedstawicieli klinik prawa z całej Polski. Kolejna XXII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych odbyła się w dniach 21-23 listopada na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Drugi dzień Konferencji miał charakter warsztatowy. Zostały przeprowadzone warsztaty z pisania opinii prawnych, z umiejętności wystąpień publicznych i kontaktu z mediami, oraz szkolenie z autoprezentacji i umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami osób odwiedzających kliniki prawa.

W 2014 roku ukazała się także druga bardzo oczekiwana publikacja pt. „Opinie prawne w praktyce”, której autorami są pracownicy naukowcy Kliniki Prawa Uniwersytetu Łódzkiego, a redaktorem wydania jest Pani prof. Małgorzata Król. W klinikach prawa pomoc prawna świadczona jest w formie pisemnych opinii prawnych, a jak dotąd brakowało podręcznika który stanowiłby narzędzie do nauki pisania opinii prawnych.

Z dumą informujemy, że 12 grudnia 2014 roku Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych otrzymała wyróżnienie Programu „Obywatel i Prawo” za działania na rzecz poradnictwa prawnego i obywatelskiego oraz szczególną aktywność w ramach Programu „Obywatel i Prawo” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanego przez Instytut Spraw Publicznych w latach 2002 - 2014.

Czternasty rok działalności Fundacji to zakończenie przedłużonego w 2014 roku do 31 marca 2015 roku, realizowanego od końca 2011 roku projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pt. „Opracowanie kompleksowych i trwałych mechanizmów wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego”. W lutym kadra FUPP przeprowadziła dwa dodatkowe szkolenia w Warszawie dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Odbył się też przygotowywany od końca 2014 roku Kongres Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego. Do końca marca odbywała się też weryfikacja danych kontaktowych publicznych instytucji udzielających bezpłatnych porad prawnych na potrzeby serwisu www.mapapradnictwa.org.

W dniach 17-19 kwietnia 2015 roku w Collegium Polonicum w Słubicach – wspólnej placówce badawczej Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Słubicach oraz Europejskiego Uniwersytetu VIADRINA we Frankfurcie nad Odrą odbyła się XXIII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Tematem konferencji były kwestie związane ze stosowaniem mediacji w klinikach prawa. Podczas konferencji miały miejsce wystąpienia i szkolenia związane z mediacjami. Konferencję zainaugurował szkolenie pt. „ABC Mediacji” prowadzone przez pana Andrzeja Szpora - mediatora Centrum Rozwiązywania Sporów przy Uniwersytecie Warszawskim, zaś sobotnią sesję rozpoczął pan Jana Gero Alexandra Hannemanna, Prezesa Niemieckiego Związku Studenckich Poradni Prawa.

Kolejna konferencja odbyła się w dniach 23-25 października 2015 r. w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. XXIV Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych Street Law Santander Universidades była poświęcona projektowi edukacyjnemu Street Law, który polega na prowadzeniu przez studentów prawa warsztatów skierowanych do młodzieży szkolnej lub osób przebywających w jednostkach penitencjarnych. Warsztaty przeprowadzili wybitni profesorowie od wielu lat zaangażowani w system nauczania klinicznego w Stanach Zjednoczonych: prof. Catherine Klein i prof. Leah Wortham obie Panie Profesor z The Catholic University of America Columbus School of Law oraz prof. Richard L. Roe z Georgetown University Law Center.

W połowie października Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych podpisała z Biurem Interwencyjnej Pomocy Prawnej Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - Porozumienie o Współpracy. Zgodnie z treścią Porozumienia - Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej deklaruje poparcie dla rozwoju studenckich poradni prawnych, jako formy kształcenia oraz pomocy osobom najuboższym.

W piętnastym roku działalności Fundacji na kolejną VIII kadencję Zarządu nie zdecydował się kandydować Prof. Paweł Wiliński, który od początku funkcjonowania organizacji był jej filarem. Profesor otrzymał dyplom z podziękowaniami za wkład w rozwój studenckich poradni prawnych i innych celów, jakie przy Jego wsparciu zrealizowała Fundacja.

W dniach 15-17 kwietnia 2016 r. odbyła się XXV Ogólnopolska Konferencja Studenckich Poradni Prawnych na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie.

Obrady poświęcone były w przeważającym zakresie analizie sytuacji prawnej klinik, w świetle nowych regulacji, wprowadzonych ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U. 2015, poz.1255), która nie uwzględnia uniwersyteckich i studenckich poradni prawnych, jako podmiotów świadczących bezpłatną pomoc prawną w rozumieniu tej ustawy. Podczas konferencji starano się odpowiedzieć na pytanie jaką rolę odgrywają poradnie w Polsce, w kontekście obowiązujących regulacji. Na konferencji pojawili się przedstawiciele z 25 poradni, w tym reprezentanci ośrodków zagranicznych – Ukrainy, Białorusi i Włoch.

21 maja 2016 r. w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich podpisane zostało porozumienie pomiędzy Rzecznikiem Praw Obywatelskich dr Adamem Bodnarem, a dr Filipem Czernickim – Prezesem Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Jednym z zadań, jakie przewiduje porozumienie jest zwiększenie dostępu każdej osoby do informacji o jej prawach, możliwości uzyskania niezbędnej pomocy w ich dochodzeniu oraz przysługujących środkach ochrony. Porozumienie ma na celu wznović dotychczasową wieloletnią współpracę.

We wrześniu 2016 r. w biurze Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych gościła delegacja Państwowego Uniwersytetu im. A. A. Kuleshova z Mogileva na Białorusi. Członkami delegacji byli: doc. dr Dmitriy Rogovtsov - Dziekan Wydziału Ekonomii i Prawa, doc. dr Victor Burakov - Prodzikan Wydziału Ekonomii i Prawa, Svetlana Hovratova - Kierownik Kliniki Prawa, Sergey Machekin - Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą i Natalia Panteleeva - Kierownik Katedry Prawa Karnego. Goście zapoznali się z zasadami działania FUPP oraz doświadczeniami polskich klinik prawa, a także podzielili się najnowszymi informacjami na temat rozwoju klinik prawa na Białorusi.

W dniach 25-27 listopada 2016 r. w Wyższej Szkole Prawa i Administracji w Rzeszowie odbyła XXVI Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Obrady zostały poświęcone Uniwersyteckim Poradnikom Prawnym, funkcjonującym w Polsce i nowym wyzwaniom, które każda z nich może napotkać na swojej drodze w niedługiej przyszłości. Na konferencji pojawili się przedstawiciele Uniwersyteckich Poradni Prawnych z całej Polski, reprezentanci ośrodków zagranicznych: Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Tarnopolu oraz Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyy National University (Ukraina), a także Witebskiego Uniwersytetu Państwowego im. Piotra Maszeraua (Białoruś). Współorganizatorami XXVI Konferencji Uniwersyteckich Poradni Prawnych byli: Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych, Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa oraz Studenckie Biuro Porad Prawnych "Klinika Prawa".

W szesnastym roku działalności Fundacji większość działań skupiało się wokół rozwoju programu Centrum Pro Bono, ale podstawowa forma aktywności Fundacji - współpraca z poradniami prawnymi - nadal miała miejsce.

W dniach 8-9 kwietnia 2017 r. odbyła się XXVII Ogólnopolska Konferencja Studenckich Poradni Prawnych na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie. Tematem przewodnim konferencji był „Profil klienta studenckich poradni prawnych”. Konferencja zgromadziła studentów i opiekunów z Polski, Ukrainy, Białorusi i Węgier. Konferencja organizowana była przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych, Wydział Prawa Uniwersytetu SWPS oraz Studencką Poradnię Prawną działającą na Uniwersytecie SWPS. Bardzo serdecznie dziękujemy studentom i opiekunom studenckich poradni prawnych, prelegentom, gościom zagranicznym oraz wszystkim, którzy wzięli udział w konferencji. Konferencja została zorganizowana pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniach 3-5 listopada 2017 r. odbyła się XXVIII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych połączona z Jubileuszem 20-lecia założenia Pierwszej poradni prawnej w Polsce na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z tego też powodu konferencja gościła w Krakowie, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z racji Jubileuszu konferencję zaszczytli udziałem goście ze Stanów Zjednoczonych, Hiszpanii, Czech, Białorusi Ukrainy oraz Wielkiej Brytanii.

Wiosną 2017 r. została sfinalizowana 14. Edycja Konkursu Prawnik Pro Bono, organizowanego wraz z dziennikiem „Rzeczpospolita”.

Najważniejsze sprawy będące przedmiotem dyskusji Zarządu zostały przedstawione w postaci skrótu protokołów z posiedzeń Zarządu. W kolejnej zaś części sprawozdania znajdują się obszernie sprawozdania najpoważniejszych wydarzeń i projektów prowadzonych przez Zarząd Fundacji

3. Spotkania Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych

Uchwały podjęte przez Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych w 2017 roku

Uchwała Zarządu FUPP nr 1/2017 z dnia 22.02.2017 r.

§ 1

Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych postanowił jednogłośnie przyjąć **sprawozdanie finansowe Fundacji za 2016 rok**, zamykające się sumą bilansową po stronie aktywów i pasywów w wysokości **171.406,82** zł. Ujemny wynik finansowy za 2016 rok w kwocie **-100.854,07** zł. (słownie: sto tysięcy osiemset pięćdziesiąt cztery złote 7/100) Zarząd postanawia pokryć z Funduszu Własnego, na którym znajdują się zyski z lat poprzednich. Pełen tekst sprawozdania stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Uchwała Zarządu FUPP nr 2/2017 z dnia 22.02.2017 r.

§ 1

Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych postanowił jednogłośnie przyjąć **sprawozdanie merytoryczne Fundacji za 2016 rok**.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Uchwała Zarządu FUPP nr 3/2017 z dnia 22.02.2017 r.

§ 1

Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych postanowił jednogłośnie przyjąć **plan finansowy Fundacji na 2017 rok**.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Uchwała Zarządu FUPP nr 4/2017 z dnia 22.02.2017 r.

§ 1

Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych postanowił jednogłośnie przyjąć **plan działania Fundacji na 2017 rok**.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Uchwała Zarządu FUPP nr 5/2017 z dnia 22.02.2017 r.

§ 1

Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych jednogłośnie postanowił o zwołaniu Rady Fundacji na dzień 11 marca 2017 roku.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Na posiedzeniu Zarządu obecni byli: **Dariusz Łomowski, Filip Czernicki, Piotr Karlik
Katarzyna Girdwoyń, Izabela Kraśnicka (zdalnie)**

1. Sprawozdania i relacje:

• **Kampania prawna**

Ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej została uchwalona przez Sejm 5.08.2015, w dniu 7 sierpnia przekazana do Prezydenta i 25 sierpnia podpisana. Minister Borys Budka mianował Filipa Czernickiego na członka Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Edukacji Prawnej - jako przedstawiciela FUPP i Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych. Dotychczas odbyło się 6 posiedzeń Rady.

• **Centrum Pro Bono**

Centrum Pro Bono rozwiązało następujące liczby spraw w kolejnych latach: 2008 – 53, 2009 – 61, 2010 – 113, 2011 – 81, 2012 – 33, 2013 – 70, 2014 – 60, 2015 -73, 2016 – 76, 2017 – wpłynęło dotychczas około 70 spraw. Z Centrum Pro Bono współpracuje 31 kancelarii:

1. Kancelaria Radców Prawnych Bieluk i Partnerzy
2. Kancelaria prawna BSO Prawo & Podatki
3. Kancelaria BNT Neupert Zamorska i Partnerzy
4. CMS Cameron McKenna Greszta i Sawicki
5. Kancelaria prawna Clifford Chance, Janicka, Namiotkiewicz i Wspólnicy
6. Kancelaria adwokacka Kamil Mazur-Czerniecki
7. Kancelaria prawna Dentons
8. DLA Piper Wiater
9. Kancelaria prawna Filipek & Kamiński
10. Foryś Wojciechowski Spółka Komandytowa
11. Gide Loyrette Nouel
12. Kancelaria Radców Prawnych Gramza Janerowicz i Wspólnicy
13. Kancelaria Radcy Prawnego Robert Grzegorek
14. Kancelaria Hogan Lovells
15. K&L Gates Jamka
16. KKPW Kaczor Klimczyk Pucher Wypiór
17. Kancelaria Kubas Kos Gałkowski
18. Kancelaria Adwokacka Lassota i Partnerzy
19. Kancelaria prawna Leśnodorski Ślusarek i Wspólnicy
20. Linklaters C. Wiśniewski i Wspólnicy
21. Kancelaria Radców Prawnych G. Morawska-Stanecka M. Stańko
22. Peter Nielsen & Partners Law Office spółka komandytowa
23. Kancelaria Polowiec i Wspólnicy
24. Rachelski i Wspólnicy Kancelaria prawnicza
25. Kancelaria Adwokacka Magdalena Słomska
26. SWS Kancelaria Prawna Strykowski Wachowiak
27. Kancelaria Prawna Spaczyński Szczepaniak i Wspólnicy
28. Kancelaria Prawna Świeca i Wspólnicy
29. Kancelaria prawna Weil, Gotshal & Manges
30. Kancelaria prawna Wierzbowski Eversheds
31. Kancelaria Wardyński i Wspólnicy

- **Prawnik Pro Bono**

Zostały rozpoczęte przygotowania do XIV edycji konkursu Prawnik Pro Bono. W skład Kapituły Konkursu wchodzi:

- Prezes Trybunału Konstytucyjnego
  - Prof. Marek Zirk-Sadowski - Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
  - Prof. Małgorzata Gersdorf - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.
  - dr Adam Bodnar - Rzecznik Praw Obywatelskich
  - Prof. Marek Safjan - b. Prezes Trybunału Konstytucyjnego, sędzia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości
  - Prof. Andrzej Zoll - b. Rzecznik Praw Obywatelskich,
  - r.pr. Maciej Bobrowicz - Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
  - adw. Jacek Trela - Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
  - mec. Zenon Klatka - b. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
  - adw. Wojciech Hermeliński – b. sędzia Trybunału Konstytucyjnego
  - Ewa Usowicz - Zastępca Redaktora Naczelnego "Rzeczpospolitej",
  - Prof. Paweł Wiliński – b. członek Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych.
- Członkami Kapituły Konkursu są również laureaci poprzednich edycji konkursu:
- sędzia w stanie spoczynku Szczepan Styranowski - 2003
  - sędzia w stanie spoczynku Wiesława Mroczek z Głogowa - 2004
  - adwokat Bogumił Jopkiewicz z Kielc - 2005
  - radca prawny Krystyna Domagalska z Przemyśla - 2006
  - adwokat Maria Sawicka z Łodzi - 2007
  - prof. Zbigniew Hołda z Lublina - 2008
  - radca prawny Andrzej Kurowski z Olsztyna - 2009
  - radca prawny Maria Tomułowicz z Olsztyna - 2010
  - radca prawny Franciszka Pniewska z Koszalina - 2011
  - adw. Małgorzata Zielińska z Warszawy - 2012
  - prok. Jarosław Polanowski z Warszawy - 2013
  - radca prawny Sylwia Zarzycka z Wrocławia - 2014
  - radca prawny Szczepan Balicki z Rybnika - 2015.

- **Sprawozdanie i relacje z wizytowanych poradni.**

Wizytacja klinik była dotychczas poświęcona weryfikacji spełniania standardów przez poradnie. Kolejna seria wizytacji miała miejsce sporadycznie. Intensywny cykl wizytacji został rozpoczęty w roku 2016. Zarząd postanowił zintensyfikować wizytacje do końca 2017 roku.

- **Czasopismo KLINIKA**

Wydany został nr specjalny dot. Street Law oraz numer 21 (26) jesienny. Numer wiosenny jest w przygotowaniu. Redaktorem naczelnym czasopisma jest dr Marta Skrodzka. W wyniku podjętych negocjacji udało się utrzymać dotychczasowe zasady: redakcja dostarcza teksty, które muszą być zredagowane i recenzowane, zaś Wydawnictwo C.H. Beck drukuje 200 egz. za darmo i rozsyła je klinikom i Fundacji.

- **Legalis i Edukacja Prawnicza**

FUPP podpisała umowę na kolejny rok akademicki na Legalis i darmowy dostęp do Edukacji Prawniczej. Obecna umowa dotyczy 27 licencji programu Legalis z pełnymi 18 komentarzami.

- **Współpraca z Kancelarią Prezydenta**

Podczas szeregu spotkań roboczych z współpracownikami Pana Prezydenta jak i z samym Prezydentem zostało zaproponowane FUPP podjęcie szerokiej współpracy w zakresie wsparcia powstającego przy Kancelarii Prezydenta - Biura Interwencyjnej Pomocy Prawnej. W konsekwencji FUPP zawarło porozumienie mówiące o tym że: Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej Kancelarii Prezydenta RP będzie popierać Kliniki, a FUPP zobowiązuje się zapewnić wolontariuszy, absolwentów klinik do pracy w Biurze Interwencyjnej Pomocy Prawnej. Dodatkowo mamy się wymieniać informacjami o podejmowanych działaniach, wymieniać materiały i publikacje, no i zapewniać studentom praktyki w Kancelarii Prezydenta.

Latem br. odbyło się spotkanie z Ministrem Andrzejem Derą celem omówienia możliwości opracowania nowelizacji ustawy. Jak dotychczas sprawa jednak stoi w miejscu albowiem inicjatywa legislacyjna powinna być uzgodniona pomiędzy Kancelarią Prezydenta a MS.

2. Sprawy omówione:

Podjęcie uchwał zamykających 2016 rok.

Zarząd po analizie wszystkich przygotowanych dokumentów podjął następujące uchwały (spis uchwał znajduje się powyżej).

Sytuacja finansowa FUPP

Koszty programu Centrum Pro Bono są pokrywane z darowizn z kancelarii prawnych, w tym w szczególności koszty zatrudnienia koordynatora programu. Dalsze zatrudnienie powinno być finansowane z nowych darowizn.

XXVII OKUPP

Najbliższą konferencję zorganizuje Poradnia Prawna na SWPS w Warszawie w terminie: 8-9 kwietnia 2017 roku. Konferencja w całości będzie sfinansowana ze środków SWPS.

Wyciąg z protokołu LXXIV spotkania Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych Warszawa, 13 września 2017 r.

Na posiedzeniu Zarządu obecni byli: **Dariusz Łomowski, Filip Czernicki, Piotr Karlik
Katarzyna Girdwojń + Anna Włodarczyk**

1. Sprawozdania i relacje:

- **Kampania prawna**

Ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej została uchwalona przez Sejm 5.08.2015 i weszła w życie 1 stycznia 2016. Minister Borys Budka mianował Filipa Czernickiego na członka Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Edukacji Prawnej - jako przedstawiciela FUPP i Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych. Dotychczas odbyło się 6 posiedzeń Rady (ostatnie w lutym 2017). Na początku sierpnia 2017 pokazał się na stronach Sejmowych projekt nowelizacji: [http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/Projekty/8-020-659-2017/\\$file/8-020-659-](http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/Projekty/8-020-659-2017/$file/8-020-659-)

[2017.pdf](#). Projekt przygotowany został w Kancelarii Prezydenta RP i niestety nie uwzględnia klinik prawa, ale uwzględnia biura porad obywatelskich.

- **Centrum Pro Bono**

Centrum Pro Bono rozwiązało następujące liczby spraw w kolejnych latach: 2008 – 53, 2009 – 61, 2010 – 113, 2011 – 81, 2012 – 33, 2013 – 70, 2014 – 60, zaś w 2015 wpłynęły 73 sprawy, w 2016 wpłynęło 76 spraw z czego 60 zostało zakończonych. W 2017 roku wpłynęło około 100 spraw, z czego większość zostanie rozwiązana do końca bieżącego roku.

W planach jest weryfikacja aktywności kancelarii współpracujących z Centrum pro Bono.

- **Prawnik Pro Bono.**

Odbyła się XIV edycja Konkursu. Zwycięzczynią została adv. Sylwia Gregorczyk-Abram. W składzie Jury zasiadli:

- Prof. Marek Zirk-Sadowski - Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- Prof. Małgorzata Gersdorf - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.
- dr Adam Bodnar - Rzecznik Praw Obywatelskich
- Prof. Marek Safjan - b. Prezes Trybunału Konstytucyjnego, sędzia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości
- Prof. Andrzej Zoll - b. Rzecznik Praw Obywatelskich,
- r.pr. Maciej Bobrowicz - Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
- adv. Andrzej Zwara - Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
- mec. Zenon Klatka - b. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
- adv. Wojciech Hermeliński – b. sędzia Trybunału Konstytucyjnego
- Zbigniew Ziobro - Minister Sprawiedliwości,
- Ewa Usowicz - Zastępca Redaktora Naczelnego "Rzeczpospolitej",
- Prof. Paweł Wiliński – b. członek Zarządu Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych.

Członkami Kapituły Konkursu są również laureaci poprzednich edycji konkursu:

sędzia w stanie spoczynku Szczepan Styranowski - 2003

sędzia w stanie spoczynku Wiesława Mroczek z Głogowa - 2004

advokat Bogumił Jopkiewicz z Kielc - 2005

radca prawny Krystyna Domagalska z Przemyśla - 2006

advokat Maria Sawicka z Łodzi - 2007

prof. Zbigniew Hołda z Lublina - 2008

radca prawny Andrzej Kurowski z Olsztyna - 2009

radca prawny Maria Tomułowicz z Olsztyna - 2010

radca prawny Franciszka Pniewska z Koszalina - 2011

adv. Małgorzata Zielińska z Warszawy - 2012

prok. Jarosław Polanowski z Warszawy - 2013

radca prawny Sylwia Zarzycka z Wrocławia - 2014

radca prawny Szczepan Balicki z Rybnika - 2015.

- **Czasopismo KLINIKA**

Wydany został nr 22 (27) wiosenny 2017, a jesienny jest w przygotowaniu.

- **Legalis i Edukacja Prawnicza.**

FUPP podpisał umowę na kolejny rok akademicki na Legalis i darmowy dostęp do Edukacji Prawniczej. Obecna umowa dotyczy 27 licencji programu Legalis z pełnymi 18 komentarzami.

2. Sprawy omówione:

Plany związane z XX-leciem UPP UJ w połączeniu z XXVIII OKUPP na UJ

Omówiono plany związane z jubileuszem i konferencją. Termin to 3-5 listopada. Za przygotowanie konferencji odpowiada UJ i jest już dokonana rezerwacja Hotelu IBIS BUDGET Kraków Stare Miasto. W konferencji udział zapowiedziały Leah Wortham i Catherine Klein, ale chęć wyrażają także inni goście z zagranicy. Istnieje szansa zrobienia konferencji w całości po angielsku we współpracy z European Network for Clinical Legal Education. Szczegóły są jeszcze do omówienia z organizatorami.

Dyskusja na temat zaplanowania XX-lecia klinik prawa i XV-lecia FUPP

Sponsorowaniem imprezy jest zainteresowane Wydawnictwo C.H. Beck. Wstępnie proponowany termin to marzec 2018 roku. Konferencja byłaby jednodniowa, zapewne w Warszawie, zakończona obiadem/bankietem. Spotkanie z C.H. Beck w tej sprawie odbędzie się w piątek 15.09.2017.

Sytuacja finansowa FUPP

Koszty programu Centrum Pro Bono są pokrywane z darowizn z kancelarii prawnych, w tym w szczególności koszty zatrudnienia koordynatora programu. Dalsze zatrudnienie powinno być finansowane z nowych darowizn.

III. Sprawozdanie z działalności Rady

1. Skład Rady FUPP:

1. Łukasz Bojarski – Przewodniczący, fundator, Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS,
2. Prof. Teresa Gardocka, WP SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny,
3. Dr Tomasz Snarski, Uniwersytet Gdański,
4. Jakub Boratyński, fundator, b. Dyrektor Programowy Fundacji im. S. Batorego,
5. Dr Przemysław Kledzik, Uniwersytet Szczeciński,
6. Prof. Maria Dragun-Gertner, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika,
7. Dr hab. Wojciech Dziedziak, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej,
8. Dr Janusz Guśc, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdyni,
9. s. Kamil Mazur-Czerniecki, Uniwersytet Europejski Viadrina w Słubicach/Frankfurt,
10. Katarzyna Hebda, fundator, b. Sekretarz ELSA Lawyers Society,
11. Dr Magdalena Gołowkin-Hudała, Uniwersytet Opolski,
12. Mgr Arkadiusz Szajna, Wyższa Szkoła Prawa i Administracji, Rzeszów-Przemyśl,
13. Prof. Małgorzata Król, Uniwersytet Łódzki,
14. Prof. Leszek Kubicki, Akademia Leona Koźmińskiego,
15. Prof. Piotr Machnikowski, Uniwersytet Wrocławski,
16. Dr Magdalena Olczyk, fundator, biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, obecnie ALK,
17. Prof. Maksymilian Pazdan, Uniwersytet Śląski,
18. Dr hab. Justyn Piskorski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza,
19. Dr hab. Andrzej Sakowicz, Uniwersytet w Białymstoku,
20. Dr Irena Kleniewska, Uczelnia Łazarskiego,
21. Prof. Maria Szewczyk, Uniwersytet Jagielloński,
22. Dr Marta Sarnowiec-Cisłak, Fundacja Academia Iuris,
23. Prof. Anna Golonka, Uniwersytet Rzeszowski,
24. Prof. Eleonora Zielińska, Uniwersytet Warszawski.

2. Uchwały 16-go Zwyczajnego Posiedzenia Rady Fundacji

Podczas XVI Zwyczajnego Posiedzenia Rady Fundacji, które odbyło się w dniu 11 marca 2017 roku członkowie Rady zebrani w siedzibie Fundacji, podjęli następujące uchwały zgodne z przedstawionym porządkiem obrad.

Posiedzeniu Rady Fundacji przewodniczył Pan Łukasz Bojarski.

1. Uchwała 1/2017 z dnia 11 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Fundacji w 2016 roku.
2. Uchwała 2/2017 z dnia 11 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego Fundacji za 2016 roku.
3. Uchwała 3/2017 z dnia 11 marca 2017 r. w sprawie rocznego planu działania Fundacji w 2017 roku.
4. Uchwała 4/2017 z dnia 11 marca 2017 r. w sprawie rocznego planu finansowego Fundacji na 2017 rok.
5. Uchwała 5/2017 z dnia 11 marca 2017 r. w sprawie wysokości funduszu wynagrodzeń
6. Uchwała 6/2017 z dnia 11 marca 2017 r. w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi z wykonywanych obowiązków w 2016 roku.

IV. Sprawozdanie z najważniejszych wydarzeń w działalności Fundacji

1. Zbiornicze sprawozdanie z działalności studenckich poradni prawnych w roku akademickim 2016/2017

Poradnie i Uczelnie współpracujące z Fundacją:

1. Białystok - Uniwersytet w Białymstoku
2. Gdańsk - Uniwersytet Gdański
3. Gdynia - Wyższa Szkoła Bankowa
4. Katowice - Uniwersytet Śląski
5. Kraków - Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego
6. Kraków - Uniwersytet Jagielloński
7. Lublin - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
8. Lublin - Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie
9. Łódź - Uniwersytet Łódzki
10. Olsztyn - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
11. Opole - Uniwersytet Opolski
12. Poznań - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
13. Rzeszów - Uniwersytet Rzeszowski
14. Rzeszów - Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Przemysłu
15. Słubice - Collegium Polonicum
16. Szczecin - Uniwersytet Szczeciński
17. Toruń - Uniwersytet Mikołaja Kopernika
18. Warszawa - Fundacja Academia Iuris
19. Warszawa - Uniwersytet Warszawski
20. Warszawa - Uczelnia Łazarskiego
21. Warszawa - Akademia Leona Koźmińskiego
22. Warszawa - WPK Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
23. Warszawa - WPiA Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
24. Warszawa - Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej
25. Wrocław - Uniwersytet Wrocławski

Poradnie spełniające standardy:

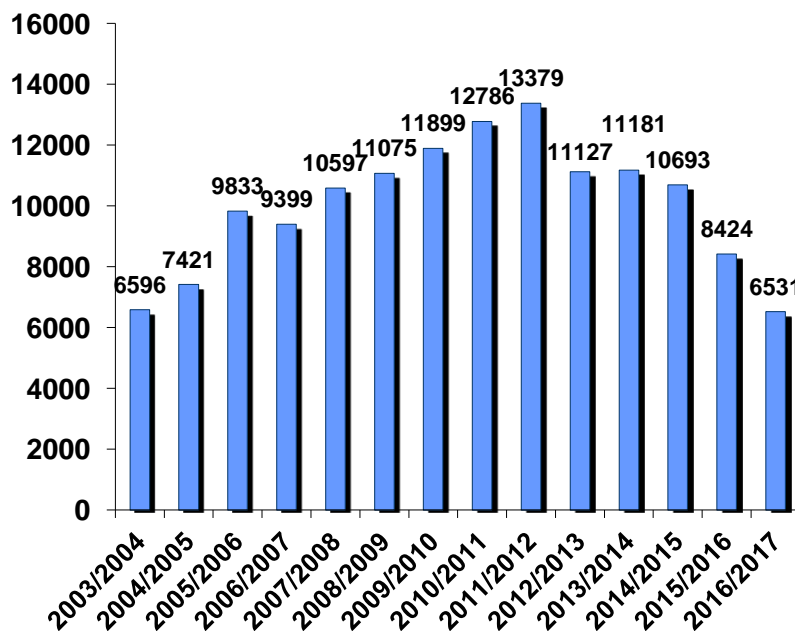
1. Studencka Poradnia Prawna w Białymstoku (UwB)
2. Studencka Uniwersytecka Poradnia Prawna w Gdańsku (UG)
3. Klinika Porad Prawnych w Gdańsku (Wyższa Szkoła Bankowa)
4. Studencka Poradnia Prawna w Katowicach (UŚ)
5. Studencka Poradnia Prawna UJ w Krakowie (UJ)
6. Studencka Poradnia Prawna w Krakowie (Krakowska Akademia Frycza Modrzewskiego)
7. Uniwersytecka Poradnia Prawna w Lublinie (KUL)
8. Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna w Lublinie (UMCS)
9. Studencki Punkt Informacji Prawnej „Klinika Prawa” w Łodzi (UŁ)
10. Studencka Poradnia Prawna w Olsztynie (UWM)
11. Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna w Opolu (UO)
12. Studencka Uniwersytecka Poradnia Prawna w Poznaniu (UAM)
13. Uniwersytecka Poradnia Prawna w Rzeszowie (URz)
14. Koło Naukowe Studencka Poradnia Prawa w Słubicach

15. Centrum Edukacji Prawnej – „Studencka Poradnia Prawna” w Szczecinie (USz)
16. Uniwersytecka Poradnia Prawna w Toruniu (UMK)
17. Studencka Poradnia Prawna w Warszawie (Akademia Leona Koźmińskiego)
18. Fundacja Academia Iuris w Warszawie (FAI)
19. Klinika Prawa, Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej w Warszawie (UW)
20. Studencka Poradnia Prawna w Warszawie (Uczelnia Łazarzkiego)
21. Uniwersytecka Poradnia Prawna we Wrocławiu (UWr)
22. Studenckie Biuro Porad Prawnych Rzeszowie (Zamiejscowy WPiA WSPiA w Przemysłu)
23. Studencka Poradnia Prawna w Warszawie (SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny)

Rok akademicki 2016/2017 działalności poradni w liczbach:

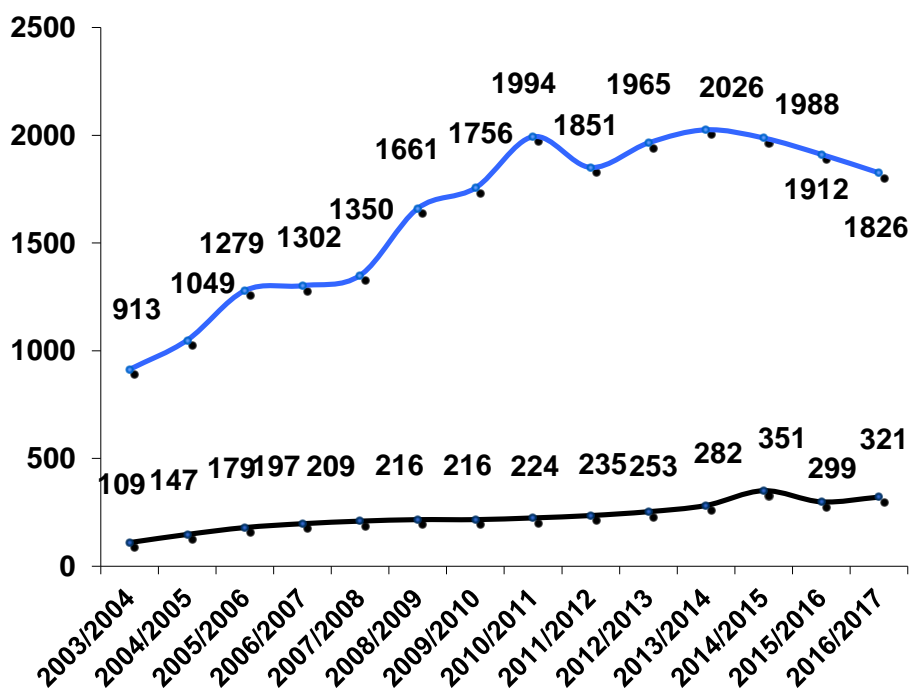
- **6 531** – tyle spraw przyjęły poradnie w okresie od października 2016 do czerwca 2017;
- najwięcej – **1294** spraw przyjęła Fundacja Academia Iuris w Warszawie;
- najmniej – **9** Wydział Prawa Kanonicznego UKSW
- najczęściej – w ok. **27,09 proc.** przypadków (**2709** sprawy) klienci zgłaszali się do poradni o pomoc w sprawach cywilnych;
- w poradniach działało **1826** studentów i **321** pracowników dydaktycznych;
- jeden opiekun miał pieczę przeciętnie nad **6** studentami;
- na jednego studenta przypadają średnio **3** sprawy.

W porównaniu z poprzednimi latami:

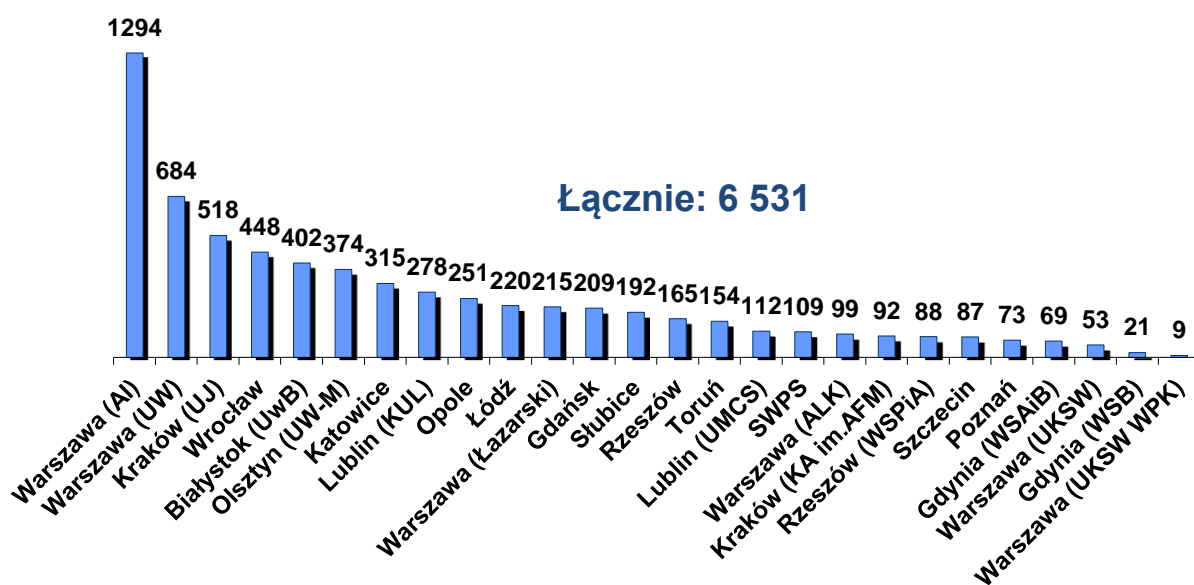

Liczba spraw w latach 2003-2017

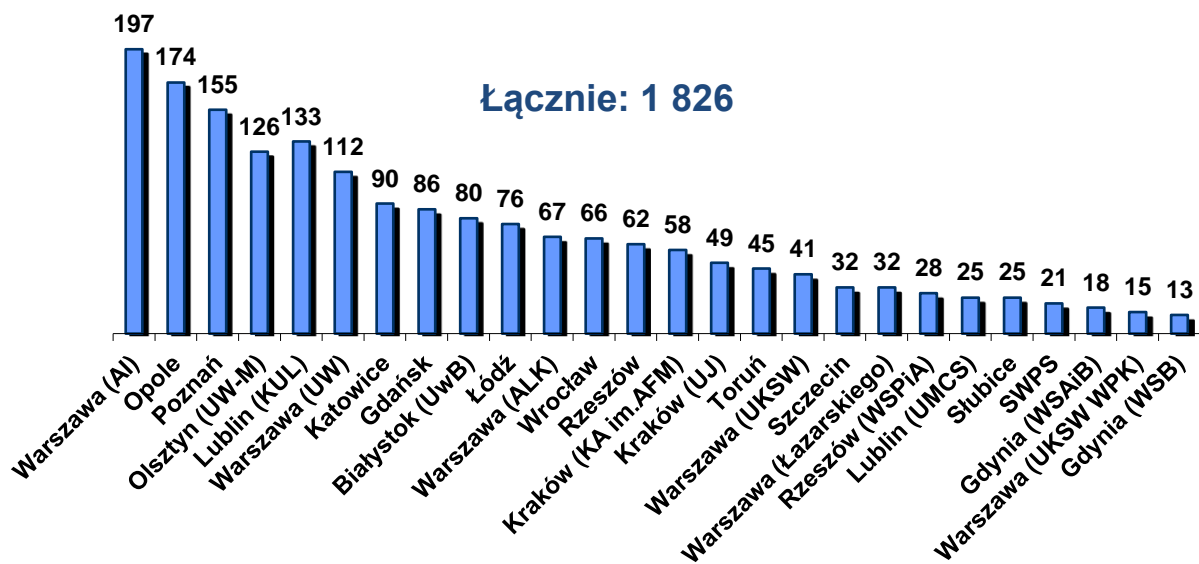
Liczba studentów i personelu naukowego w latach 2003-2017:

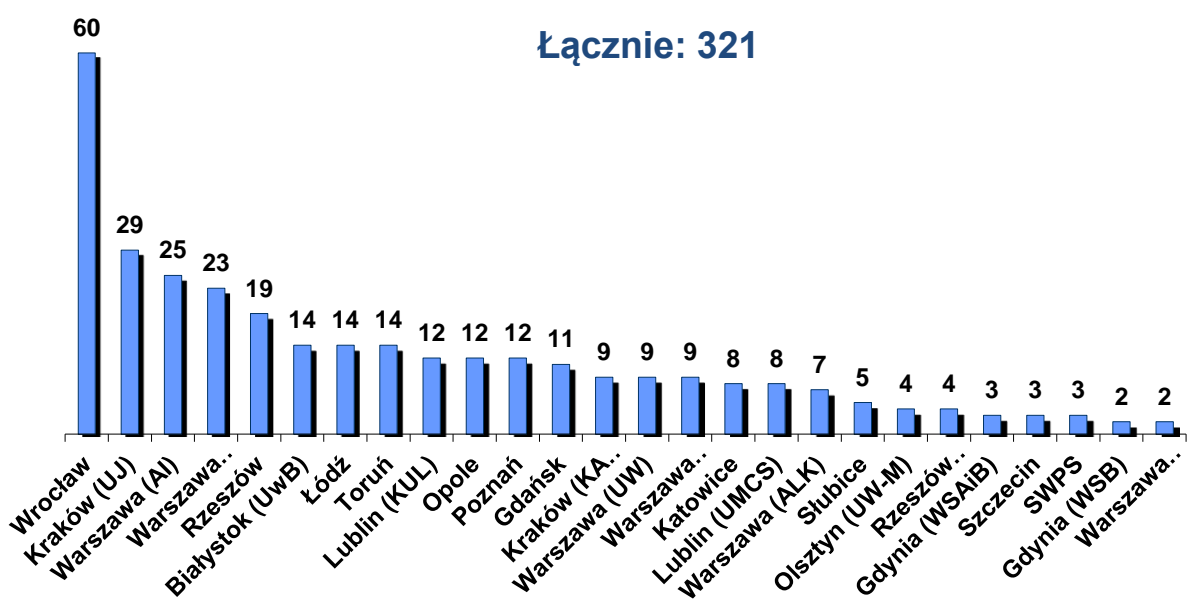
Ile spraw zostało przyjętych przez poradnie:

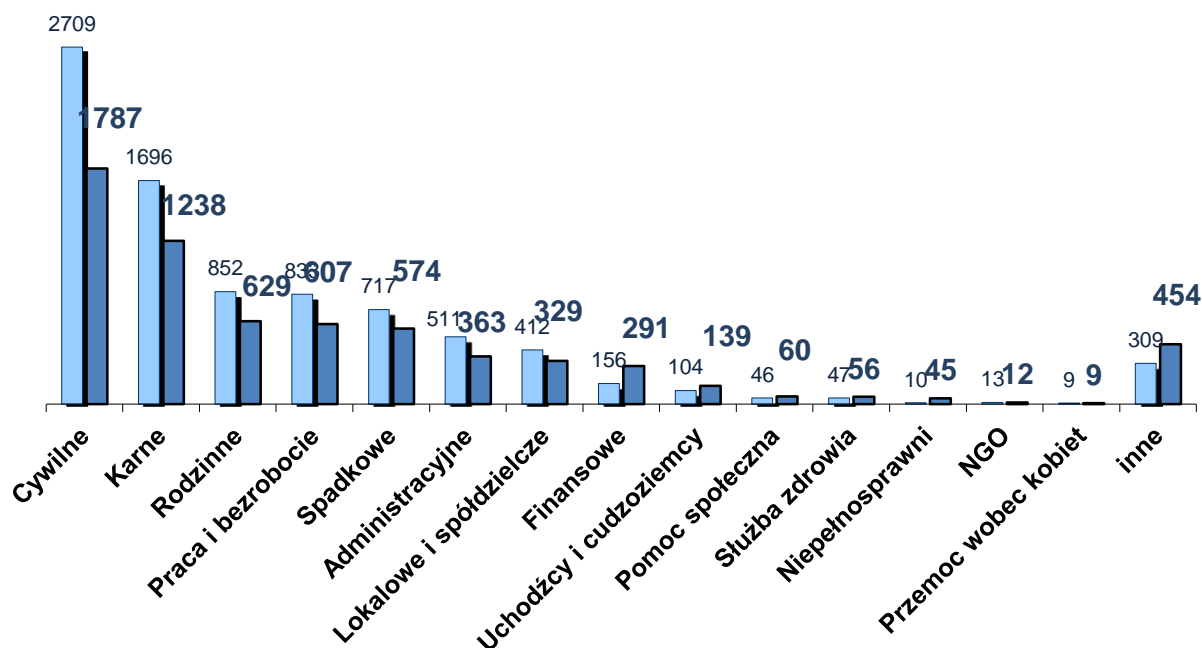
Ilu studentów działało w poradniach?

Ilu pracowników naukowych działało w poradniach?

Podział spraw ze względu na rodzaje:

2. Organizacja czternastej edycji konkursu „Prawnik Pro Bono”

Już po raz trzynasty, pod patronatem medialnym Dziennika Rzeczpospolita, Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych zorganizowała konkurs, którego laureaci otrzymali zaszczytne miano Prawnika Pro Bono. W tym roku do nagrody nominowane były 23 osoby.

Idea konkursu oparta jest na nagradzaniu i promowaniu w społeczności prawniczej postaw związanych z wrażliwością na los drugiego człowieka. Konkurs Prawnik Pro Bono Roku organizowany przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych i Dziennik Rzeczpospolita ma na celu docenienie i nagrodzenie prawników, którzy poprzez swoją aktywność, zaangażowanie oraz bezinteresowność bezpłatnie pomagają ludziom, organizacjom społecznym i instytucjom.

W skład Kapituły Konkursu zostali zaproszeni:

- Prof. Roman Hauser - Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- Dr Adam Bodnar – Rzecznik Praw Obywatelskich
- Prof. Marek Safjan - b. Prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- Prof. Andrzej Zoll - b. Rzecznik Praw Obywatelskich,
- r. pr. Dariusz Sałajewski - Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
- adw. Andrzej Zwara - Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
- r. pr. Zenon Klatka - b. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
- adw. Wojciech Hermeliński - sędzia Trybunału Konstytucyjnego,
- Zbigniew Ziobro - Minister Sprawiedliwości,
- Ewa Usowicz - Zastępca Redaktora Naczelnego "Rzeczpospolitej",
- Prof. Paweł Wiliński - członek Zarządu FUPP

Członkami Kapituły Konkursu są również laureaci poprzednich edycji konkursu: adwokat Bogumił Jopkiewicz z Kielc, radca prawny Krystyna Domagalska z Przemyśla, radca prawny

Andrzej Kurowski z Olsztyna, adwokat Maria Tomułowicz z Olsztyna, Franciszka Pniewska – radca prawny z Koszalina, adwokat Małgorzata Zielińska z Warszawy, Jarosław Polanowski z Warszawy – pierwszy w historii konkursu laureat – prokurator, adwokat Sylwia Zarzycka z Wrocławia i emerytowany radca prawny z Rybnika – Szczepan Balicki.

20 kwietnia na uroczystej Gali dziennika „Rzeczpospolita” w hotelu Belotto w Warszawie zostały wręczone nagrody dla trzech prawników pro bono, którzy w 2016 roku w ocenie Kapituły konkursu Prawnik Pro Bono wykazały się wyjątkową aktywnością społeczną. Na tegoroczną - czternastą edycję konkursu organizowanego przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych i „Rzeczpospolita” - nadesłano 23 nominacje, przy czym niektóre nominowane osoby były zgłaszane do nagrody przez więcej niż jedną instytucję. Laureatką konkursu – Prawniczką Pro Bono roku 2016 została mec. Sylwia Gregorczyk-Abram z Warszawy, wyróżnieni to mec. Jolanta Budzowska z Krakowa i prokurator w stanie spoczynku -Tomasz Salwa z Wrocławia.

Mec. Sylwia Gregorczyk-Abram jest prawniczką, która poza aktywną działalnością prawniczą pro bono na rzecz praw człowieka i pomocy wielu organizacjom pozarządowym wspiera także od kilku lat z ramienia kancelarii Clifford Chance program Centrum Pro Bono. Pani Mecenas specjalizuje się w prawie karnym i medycznym. Współpracuje m.in. z organizacjami takimi jak Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Habitat For Humanity, Fundacja Court Watch Polska. Prowadziła wiele precedensowych spraw, m.in. matki przymusowo zamkniętej w szpitalu psychiatrycznym oraz irańskiej aktywistki, której godność naruszyła Straż Graniczna. Jest współorganizatorką lekcji o konstytucji dla młodzieży gimnazjalnej – akcji znanej pod nazwą Tydzień Konstytucyjny.

Mec. Jolanta Budzowska – radca prawny z Krakowa, partner w kancelarii Budzowska, Fiutowski i Partnerzy, od lat zajmuje się prawami pacjenta i dochodzeniem roszczeń odszkodowawczych za błędy medyczne. Wspiera m.in. akcje charytatywne organizacji Między Niebem a Ziemią – fundacji udzielającej kompleksowej pomocy rodzinom, w których znajdują się nieuleczalnie chore dzieci, a także organizacji Poza Horyzonty, w ramach której udziela pomocy prawnej pro bono.

Wyróżniony Tomasz Salwa – prokurator w stanie spoczynku z Wrocławia, nominowany do konkursu również w poprzednich edycjach. Wspiera m.in.: fundacje: Prokuratorów i Pracowników

Prokuratury RP im. Ireny Babińskiej, oraz „Na ratunek dzieciom z chorobą nowotworową”. Pan Tomasz Salwa aktywizował także środowisko prokuratorskie poprzez organizowanie akcji honorowego krwiodawstwa dla chorych.

Podczas Gali w części poświęconej konkursowi prawnik pro bono głos zabrali Minister Łukasz Piebiak, prof. Paweł Wiliński i prof. Marek Safjan.

Więcej na temat uroczystości można przeczytać w relacji zamieszczonej w dzienniku „Rzeczpospolita”, w którym także został opublikowany wywiad z tegoroczną laureatką konkursu.

Współorganizatorem i Patronem konkursu jest

3. Centrum Pro Bono

Centrum Pro Bono programem Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych

Początki działalności

Pomysł utworzenia Centrum Pro Bono zrodził się podczas spotkania poświęconego działalności prawników pro bono, jakie miało miejsce w Trybunale Konstytucyjnym 22 czerwca 2007 roku.

Co jest naszym celem?

Centrum Pro Bono jest jedynym tego typu projektem w Polsce. Inicjatywa Centrum Pro Bono zaspokaja rosnącą potrzebę pomocy prawnej pro bono na rzecz organizacji III sektora. Wierzymy, iż pomoc prawna świadczona pro bono może stanowić znaczący wkład środowiska prawników w budowanie silnego społeczeństwa obywatelskiego. Jednocześnie swoją działalnością Centrum pragnie dostarczać prawnikom ciekawych spraw pro bono tak, umożliwić im wypełnianie misji społecznej przy jednoczesnym jak najefektywniejszym wykorzystaniu dobrej woli i zaangażowanego czasu.

Głównym obszarem działalności Centrum Pro Bono jest pośredniczenie pomiędzy organizacjami pozarządowymi a prawnikami, chętnymi do świadczenia pomocy prawnej pro bono. Dodatkowo, ścisła współpraca z kancelariami prawnymi i najlepszymi ekspertami w swoich dziedzinach pozwala nam podejmować wyzwania w postaci różnych projektów edukacyjnych, skierowanych do organizacji non-profit, jak i kampanii legislacyjnych mających na celu przezwyciężenie przeszkód podatkowych związanych z rozwojem pracy prawników pro bono.

Z kim współpracujemy?

Centrum Pro Bono współpracuje z prawnikami z najlepszych w Polsce krajowych i międzynarodowych kancelarii prawnych. Prawnicy analizujący sprawy zgłaszane za pośrednictwem Centrum Pro Bono przez organizacje pozarządowe posiadają gruntowne wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe. Wewnętrzne standardy poszczególnych kancelarii weryfikują wiedzę merytoryczną pracowników, dlatego udzielana pomoc prawna jest w pełni rzetelna i profesjonalna. We 2016 roku została odnowiona współpraca z kancelarią Gide Loyrette Nouel, a nowymi kancelariami są kancelaria Wardyński i

Wspólnicy, Adwokat Magda Słomska Kancelaria Adwokacka, oraz Maria Grochowska Kancelaria Radcy Prawnego. W 2017 roku nawiązano współpracę z kancelarią Bird&Bird.

Lista współpracujących z Centrum kancelarii została zweryfikowana i obecnie organizacje pozarządowe mogą liczyć na pełne zaangażowanie prawników z poniższych kancelarii:

1. Kancelaria Radców Prawnych Bieluk i Partnerzy
2. Kancelaria Bird&Bird
3. Kancelaria prawna BSO Prawo & Podatki
4. Kancelaria BNT Neupert Zamorska i Partnerzy
5. CMS Cameron McKenna Greszta i Sawicki
6. Kancelaria prawna Clifford Chance, Janicka, Namiotkiewicz i Wspólnicy
7. Kancelaria adwokacka Kamil Mazur-Czerniecki
8. Kancelaria prawna Dentons
9. DLA Piper Wiater
10. Kancelaria prawna Filipek & Kamiński
11. Foryś Wojciechowski Spółka Komandytowa
12. Gide Loyrette Nouel
13. Kancelaria Radców Prawnych Gramza Janerowicz i Wspólnicy
14. Kancelaria Radcy Prawnego Robert Grzegorek
15. Kancelaria Hogan Lovells
16. K&L Gates Jamka
17. KKPW Kaczor Klimczyk Pucher Wypiór
18. Kancelaria Kubas Kos Gałkowski
19. Kancelaria Adwokacka Lassota i Partnerzy
20. Kancelaria prawna Leśnodorski Ślusarek i Wspólnicy
21. Linklaters C. Wiśniewski i Wspólnicy
22. Kancelaria Radców Prawnych G. Morawska-Stanecka M. Stańko
23. Peter Nielsen & Partners Law Office spółka komandytowa
24. Kancelaria Polowiec i Wspólnicy
25. Rachelski i Wspólnicy Kancelaria prawnicza
26. Kancelaria Adwokacka Magdalena Słomska
27. SWS Kancelaria Prawna Strykowski Wachowiak
28. Kancelaria Prawna Spaczyński Szczepaniak i Wspólnicy
29. Kancelaria Prawna Świeca i Wspólnicy
30. Kancelaria prawna Weil, Gotshal & Manges
31. Kancelaria prawna Wierzbowski Eversheds
32. Kancelaria Wardyński i Wspólnicy

Co udało nam się osiągnąć w 2017 roku?

Od 2007 roku dzięki zaangażowaniu wielu prawników, pomogliśmy organizacjom pozarządowym w 436 sprawach. W 2017 roku do Centrum wpłynęło około 100 spraw, w tym większość zostało zakończonych.

Wybrane projekty realizowane w ramach Centrum Pro Bono w 2017 roku:

- Kancelarie są zaangażowane są w projekt edukacyjny polegający na prowadzeniu zajęć dla uczniów klas politologiczno-prawnych VII LO im. Juliusza Słowackiego w Warszawie (zajęcia prowadzone od grudnia 2017 do maja 2018 roku).

- Współpraca z portalem NGO.PL zaowocowała sześcioma edycjami cyklu „Zapytaj prawnika o...” – w edycji drugiej dotyczącej ochrony danych osobowych, a także ostatniej w 2017 roku (kontrola w ngo) udział wzięli prawnicy z kancelarii **Gide**. Pozostałe tematy to: prawo pracy (**Wardyński i Wspólnicy**), podatek VAT (**mec. Maria Grochowska**), odpowiedzialność członków zarządu organizacji (**CMS Cameron McKenna**), prawo autorskie (**Filipek&Kamiński**). Publikacje wspomnianego cyklu są zgromadzone na portalu ngo.pl <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosci/podobne/2051774.html>.
- Artykułami eksperckimi autorstwa prawników z kancelarii współpracujących z Centrum Pro Bono, lub powstałymi przy ich wsparciu:
  - „Wniosek konkursowy ngo – czy musimy go udostępnić?”
<http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/2119247.html>
  - “Czy urzędy mogą wymagać od ngo pieczęci?”
<http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/2111727.html>
  - “30 kancelarii prawnych, na które organizacje mogą liczyć”
<http://wiadomosci.ngo.pl/wiadomosc/2019598.html>.
- W przygotowaniu jest materiał poradnikowy dotyczący kontroli w organizacjach pozarządowych.
- Od października 2015 roku Centrum Pro Bono wraz z kancelariami zorganizowało 10 spotkań **Pro Bono Roundtable**, podczas których miała miejsce prezentacja zrealizowanych projektów, oraz dyskusja z zaproszonymi na spotkanie organizacjami pozarządowymi w zakresie współpracy z prawnikami pro bono. W roku 2017 odbyły się cztery spotkania, w których wzięły udział organizacje: przedsiębiorstwo społeczne Leżę i Pracuję, Fundacja WWF Polska, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Stowarzyszenie Klon/Jawor.
- Nawiązano współpracę z dziennikiem „Rzeczpospolita” w zakresie publikacji artykułów na temat pomocy udzielanej organizacjom pozarządowym przez kancelarie w cyklu pod tytułem „Pro Bono”. Pierwsze publikacje planowane są na początek 2018 rok.

Pomoc prawna udzielana jest w warunkach i na zasadach pełnej poufności, z uwzględnieniem wyjątków wynikających z obowiązującego prawa. Ponadto jest to wsparcie rzetelne, konkretne i wyczerpujące. Osoba prowadząca sprawę przedstawia możliwe rozwiązania problemu i ich konsekwencje, uwzględniając zarówno zalety, jak i wady poszczególnych rozwiązań. W miarę możliwości konkretny podmiot jest zachęcany do aktywności i samodzielnego działania i uczestniczenia w rozwiązywaniu sprawy.

Dotychczasowe doświadczenia Centrum pokazują, że w ramach kancelarii aktywizowani są do pomocy także stażyści i aplikanci tam zatrudnieni. Współpraca bardziej doświadczonych prawników oraz adeptów prawa daje najlepsze rezultaty i podnosi jakość udzielanego

poradnictwa prawnego. Warto w tym miejscu zauważyć, że coraz częściej do programu dołączają młodzi prawnicy, którzy prowadzą własne kancelarie i są absolwentami poradni prawnych. Fakt ten świadczy niezbicie o istotności programu „klinicznego nauczania prawa”, który wpływa nie tylko na kompetencje przyszłych prawników, ale również uwrażliwia ich na problemy osób niezamożnych, zachęca do podejmowania prac pro bono.

Niektóre ze spraw zgłaszanych przez organizacje pozarządowe do Centrum Pro Bono mają charakter na tyle powszechny, że warto informować o ich specyfice oraz metodach udzielanej pomocy prawnej na szerszym forum. Artykuły dotyczące takich właśnie spraw, zawierające wypowiedzi prawników, którzy współpracują z CPB są publikowane na portalu Ngo.pl.

Współpraca międzynarodowa

W dniach 16-19 października 2017 roku przedstawiciele Fundacji Prezes dr Filip Czernicki i koordynatorka Centrum Pro Bono Anna Włodarczyk wzięli udział w konferencji Global Pro Bono Forum w Budapeszcie. Program konferencji wypełniły panele związane m.in. ze specyfiką działalności clearinghouse’ów i potencjałem ich rozwoju, sytuacją polityczną związaną z pomocą dla uchodźców z krajów objętych konfliktami, a także z tematem przedsiębiorczości społecznej. Przed oficjalnym rozpoczęciem konferencji koordynatorka Centrum Pro Bono wzięła także udział w warsztatach Global Meeting of Pro Bono Clearinghouses.

4. XXVII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych

Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Warszawie miał zaszczyt gościć uczestników XXVII Ogólnopolskiej Konferencji Uniwersyteckich Poradni Prawnych w dniach 8-9 kwietnia 2017 roku. Tematem przewodnim konferencji był „Profil klienta studenckich poradni prawnych”. Konferencja zgromadziła studentów i opiekunów z Polski, Ukrainy, Białorusi i Węgier. Konferencja organizowana była przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych, Wydział Prawa Uniwersytetu SWPS oraz Studencką Poradnię Prawną działającą na Uniwersytecie SWPS. Bardzo serdecznie dziękujemy studentom i opiekunom studenckich poradni prawnych, prelegentom, gościom zagranicznym oraz wszystkim, którzy wzięli udział w konferencji. Konferencja została zorganizowana pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich.

Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Warszawie miał zaszczyt gościć uczestników XXVII Ogólnopolskiej Konferencji Uniwersyteckich Poradni Prawnych w dniach 8-9 kwietnia 2017 roku. Tematem przewodnim konferencji był „Profil klienta studenckich poradni prawnych”. Konferencja zgromadziła studentów i opiekunów z Polski, Ukrainy, Białorusi i Węgier.

Konferencję uroczystie otworzyła Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu SWPS dr hab. prof. SWPS Teresa Gardocka, która powitała studentów i opiekunów zgromadzonych w murach Uniwersytetu SWPS. Pani Dziekan w swoim wystąpieniu wskazała, że uniwersyteckie poradnie prawne stanowią wspaniałe miejsce do nauki praktyki prawniczej dla studentów, a dla opiekunów sekcji są wyzwaniem metodycznym. Pani Dziekan wyraziła nadzieję, że konferencja będzie miejscem wymiany doświadczeń między członkami poradni z wielu ośrodków. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. zw. dr hab. Witold Wołodkiewicz, który wygłosił wykład Studenckie poradnictwo prawne - sięganie do antycznych wzorów

nauczania prawa i wprowadził zgromadzonych w historię pomocy prawnej w starożytnym Rzymie, podkreślając znaczenie edukacji młodych prawników poprzez rozwiązywanie kazuśców i wspomaganie swoich patronów w udzielaniu porad prawnych. Kolejne wystąpienie zaprezentowało działalność studenckich poradni prawnych z perspektywy interdyscyplinarnej. Pracownicy naukowcy Uniwersytetu SWPS - dr Katarzyna Antolak - Szymanski (Wydział Prawa), dr hab.prof. SWPS Mikołaj Cześnik i dr Dorota Wiszejko - Wierzbicka (Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych) przedstawili zgromadzonym, że studencka poradnia prawna może stanowić także platformę do prowadzenia badań interdyscyplinarnych. Kolejne wystąpienie wygłosił dr Tomasz Snarski (Uniwersytet Gdański, Wydział Prawa i Administracji), który został poświęcony metodyce sporządzania opinii prawnych z uwagi na kryterium komunikatywności.

Popołudnie pierwszego dnia konferencji uczestnicy spędzili na warsztatach. Studenci wzięli udział w warsztatach prowadzonych przez mgr Annę Cybulko, Ombudsmána Uniwersytetu Warszawskiego, która wskazała na psychologiczne aspekty pracy z klientem w klinice prawa. W tym samym czasie opiekunowie studenckich poradni prawnych uczestniczyli w dyskusji moderowanej przez dr Olgę M. Piaskowską oraz dr Piotra F. Piesiewicza. Pierwsza część dyskusji poświęcona była badaniom jakościowym jako wyzwaniu dla kliniki, z wystąpieniem mgr Eweliny Milan (Uczelnia Łazarskiego w Warszawie) i stanowiła kontynuację dyskusji na temat studenckiej poradni prawnej jako platformy do badań. Kolejną część warsztatów rozpoczęło wystąpienie dr Katarzyny Furman (Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego), która przedstawiła doświadczenia na temat pomocy osobom uzależnionym i zakażonym wirusem HIV w poradniach prawnych. Warsztaty dla wykładowców zakończyła dyskusja prowadzona przez dr Olgę M. Piaskowską oraz dr Piotra F. Piesiewicza dotycząca profilowania klientów studenckich poradni prawnych. Pierwszy dzień konferencji uczestnicy konferencji zakończyli na włoskim wieczorku zorganizowanym w restauracji Casa Italia.

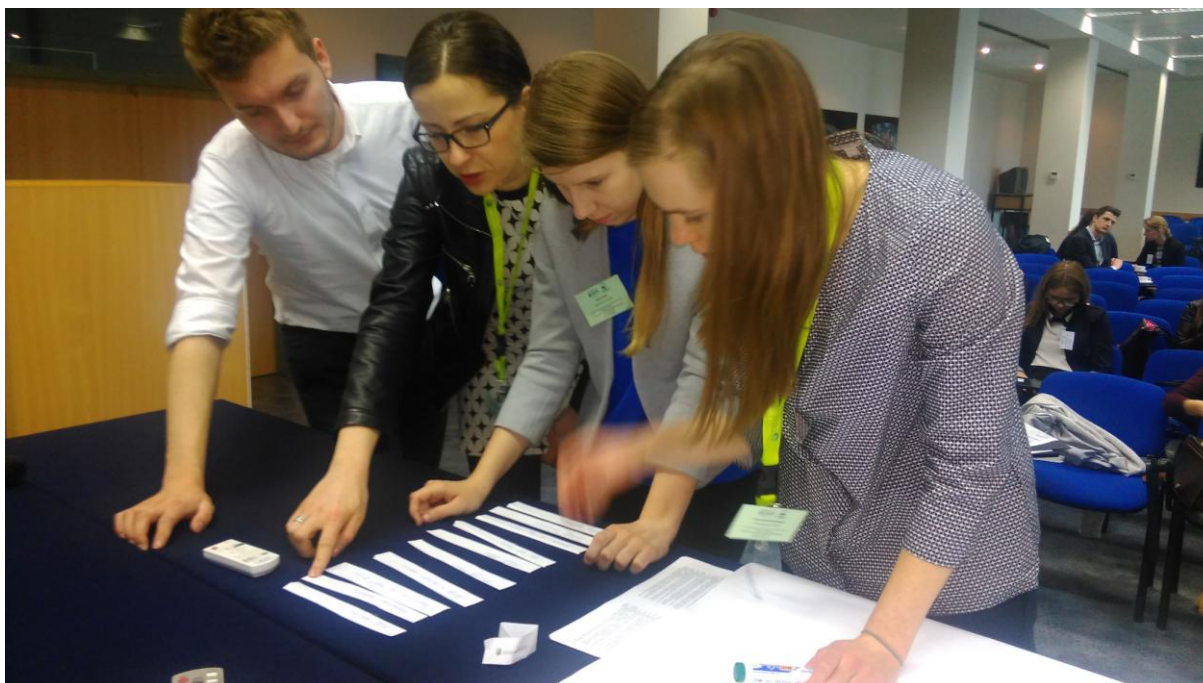
Drugi dzień konferencji rozpoczął warsztat pracy z trudnym klientem poprowadzony przez studentów - członków sekcji cywilnej Studenckiej Poradni Prawnej Uniwersytetu SWPS – Beatę Gruzę, Annę Wojdynę, Julię Ziemską i Łukasza Płocińskiego. Kolejne wystąpienie z elementami warsztatu pt. „Marketing of the Services of Legal Clinics to Potential Clients” przedstawiła dr Julia Khvatsik z Państwowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Mińsku. Następnie mgr Maria Tsypiaschchuk z National University of Ostroh Academy powiedziała zgromadzonym o konkursie Client Consultation Competition, który był organizowany na Ukrainie.

Popołudniowe wystąpienia drugiego dnia konferencji rozpoczął mgr Paweł Klimek z Krakowskiej Akademii im. A. F. Modrzewskiego, który na podstawie własnych doświadczeń powiedział zgromadzonym o „Profilu klienta SPP a systemie nieodpłatnego poradnictwa

prawnego w Polsce”. Następnie studenci Uniwersytetu Opolskiego – Michał Jaśkowiec i Maciej Baic przedstawili wystąpienie „Sprawiedliwość pojęciem względnym? Więzień jako klient studenckiej kliniki prawa”, dzieląc się ze zgromadzonymi doświadczeniami w pracy z osobami osadzonymi jako klientami studenckich poradni prawnych. Ostatnie wystąpienie pt. “Chciałbym założyć start'up ... - przyszli przedsiębiorcy jako potencjalni Klienci Poradni? Przyczynek do dyskusji” przedstawili studenci Uniwersytetu Wrocławskiego – Emil Koźbiał i Filip Studniczko. Konferencję podsumował Prezes Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych dr Filip Czernicki, przedstawiając w swoim wystąpieniu działania Fundacji przez ostatnie pół roku.

Konferencja organizowana była przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych, Wydział Prawa Uniwersytetu SWPS oraz Studencką Poradnię Prawną działającą na Uniwersytecie SWPS. Bardzo serdecznie dziękujemy studentom i opiekunom studenckich poradni prawnych, prelegentom, gościom zagranicznym oraz wszystkim, którzy zaszczylili nas swoją obecnością za udział w konferencji.

5. XXVIII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych

W dniach 3-5 listopada 2017 r. odbyła się XXVIII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Połączona z Jubileuszem 20lecia założenia Pierwszej Poradni Prawnej w Polsce. W 1997 roku założono Poradnię Prawną na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z tego też powodu konferencja gościła w Krakowie, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z racji Jubileuszu konferencję zaszczyli udziałem goście ze Stanów Zjednoczonych, Hiszpanii, Czech, Białorusi Ukrainy oraz Wielkiej Brytanii.

Konferencję otworzył Dziekan Wydziału Prawa i Administracji prof. Jerzy Pisuliński, wieloletni koordynator Sekcji Prawa Cywilnego Uniwersyteckiej Poradni Prawnej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Następnie głos zabrała Pam deVolder Konsul Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w Krakowie. Przypomnieć bowiem należy, iż bardzo duży wkład w rozpoczęcie działalności klinicznej w Krakowie miał właśnie Konsulat Stanów Zjednoczonych. W pierwszy dzień konferencji odbył się panel w którym udział wzięli założyciele krakowskiej kliniki: prof. Leah Wortham, prof. Catherine F. Klein (obie z Catholic University of America), prof. Maria Szewczyk, prof. Fryderyk Zoll i prof. Jerzy Pisuliński. Przypomnieli oni początki nauczania Klinicznego w Polsce oraz wskazywali na możliwe ścieżki dalszego rozwoju. Prof. Fryderyk Zoll podkreślił rolę Klinik w kształtowaniu świadomości obywatelskiej wśród studentów prawa. Z kolei prof. Maria Szewczyk mówiła o kształtowaniu przez ten sposób nauczania wrażliwości przyszłych prawników.

Podczas drugiego dnia konferencji międzynarodowi goście dzielili się swoimi doświadczeniami oraz refleksami co do rozwoju nauczania Klinicznego w ich krajach i w Europie. Pierwszy referat wygłosili dr Maxim Tomoszek z Uniwersytetu w Ołomuńcu oraz dr Michal Urban z Uniwersytetu Karola w Pradze. Podkreślali, iż po dynamicznym starcie nauczania Klinicznego w Czechach obecnie kliniki przeżywają swoją drugą młodość. Następnie głos zabrała Victoria Roper o Northumbria University. Opisywała nawiązywanie przez kliniki współpracy z przedsiębiorcami i pomoc jakiej im udzielają w założeniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Dr Yulia Khvatsik (Uniwersytet w Mińsku), prof. Andrii O. Halai (Ukraińskie Stowarzyszenie Poradni Prawnych) oraz prof. Serhii Hrechaniuk (Narodowy Uniwersytet Ekonomiczny w Tarnopolu) przedstawili sytuację na Białorusi i Ukrainie. Z kolei prof. Jose Anon Garcia opisał rozwój nauczania klinicznego w Hiszpanii. Warto podkreślić, iż mimo różnic w systemach prawnych państw nauczanie Kliniczne na dobre wpisało się nauczanie na studiach prawniczych, a poradnie pełnią istotne funkcje społeczne.

W sesji popołudniowej drugiego dnia konferencji odbył się panel dyskusyjny pod tytułem „Co dalej z nauczaniem Klinicznym w Europie i na świecie?” Podkreślano spadek liczby spraw w polskich poradniach związanych z obowiązywaniem przepisów o nieodpłatnej pomocy i edukacji prawnej. Zagraniczni goście wskazywali na konieczność pozyskiwania przez kliniki kontaktów z lokalnymi społecznościami, lokalnymi władzami celem nawiązywania współpracy i pozyskiwania klientów.

Trzeciego dnia konferencji odbyły się tradycyjnie zajęcia warsztatowe dla studentów i koordynatorów. Dr Marta Skrodzka przedstawiała i omawiała problemy związane z zachowaniem zasady poufności w pracy w klinice prawa. Podkreślić trzeba, iż każda klinika winna przestrzegać takich zasad, choć oczywiście nie są one skodyfikowane, zaś studentów nie chroni tajemnica zawodowa. Następnie Ewelina Milian (Uczelnia Łazarskiego) i Paweł Klimek (Krakowska Akademia im. Frycza Modrzewskiego) przedstawiali znaczenie etyki w przygotowaniu dokumentów sądowych.

6. Czasopismo „Klinika”

W 2017 roku przygotowaliśmy dwa numery czasopisma „Klinika”:

"Klinika" nr: 22(27)/2017

- **MALGORZATA CZAJKA**
Studia, praktyka w klinice i co dalej? Zawód asystenta sędziego.
- **BARTOSZ M.DĄBROWSKI**
Oświadczenie pokrzywdzonego o działaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego ubocznego a realizacja jego prawa do sądu w ramach procedury wykroczeniowej
- **MARTA JANKOWSKA, DOMINIKA NOWAKOWSKA**
Teoria owoców zatrutego drzewa. Dowód sprzeczny z prawem
- **MAGDALENA ŚREDNICKA**
Analiza skutków prawnych wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty
- **RAFAL CHYBIŃSKI**
Należyte utrzymanie stanu technicznego i czystości na drogach krajowych - podmioty zobowiązane i odpowiedzialność cywilnoprawna
- **MATEUSZ WOJTANOWSKI**
Znaczenie Regionalnych Wspólnot Gospodarczych (RECs) dla afrykańskiej integracji gospodarczej

"Klinika" nr: 23(28)/2017

- **DR KATARZYNA JULIA KOWALSKA**
Na razie bez edukacji prawnej. Rozważania o realizacji postanowień ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej .
- **DR HAB. JOANNA KUŹMICKA SULIKOWSKA**
Szczególne uprawnienia małżonka spadkodawcy na tle przepisów KC
- **HANNA MATYJA**
Przyjęcie i odrzucenie spadku – zagadnienia wybrane
- **JACEK GWOŹDZIEWICZ**
Praktyczne omówienie zjawiska copyright trollingu w sieciach peer-to-peer (p2p) w oparciu o protokół BitTorrent

V. Lista adresowa
Uniwersyteckich Poradni Prawnych

1.	KRAKÓW	Prof. dr hab. Maria Szewczyk Studencka Poradnia Prawna Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Jagielloński al. Krasińskiego 18 m.3, 30-101 Kraków tel/fax. (012) 430 19 97 e-mail: poradnia.prawna@uj.edu.pl
2.	WARSZAWA	Prof. dr hab. Eleonora Zielińska Klinika Prawa, Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Warszawski ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa Tel./Fax. (022) 552 43 18 tel. 552 08 11 e-mail: klinika@wpia.uw.edu.pl
3.	BIAŁYSTOK	Prof. dr hab. Leonard Etel Studencka Poradnia Prawna Wydział Prawa Uniwersytet w Białymstoku ul. Mickiewicza 1 pok. 119, 15-213 Białystok Tel/Fax.: (085) 745 71 94 e-mail: m.skrodzka@uwb.edu.pl
4.	TORUŃ	Prof. dr hab. Maria Dragun-Gertner, Uniwersytecka Poradnia Prawna Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu ul. Władysława Bojarskiego 3, 87-100 Toruń tel. (056) 611 40 12 e-mail: upp_torun@o2.pl
5.	LUBLIN-UMCS	dr hab. Wojciech Dziędziak Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie ul. Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin Tel/Fax: (081) 537 58 22 w. 102 e-mail: uspp@interia.pl
6.	LUBLIN-KUL	Dr Aneta Biały Uniwersytecka Poradnia Prawna Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II 20-074 Lublin, ul. Spokojna 1, pokój 1 Tel. (081) 532 67 99, tel. (081) 532 67 98 e-mail: upp_kul@kul.lublin.pl
7.	SZCZECIN	Dr Przemysław Kledzik Centrum Edukacji Prawnej "Studencka Poradnia Prawna" Wydział Prawa i Administracji

		<p>Uniwersytet Szczeciński ul. Narutowicza 17a pok. 02, 70-240 Szczecin fax. (091) 444 28 59 e-mail: poradnia@mec.univ.szczecin.pl</p>
8.	POZNAŃ	<p>Prof. dr hab. Krzysztof Knoppek Studencka Uniwersytecka Poradnia Prawna Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Al. Niepodległości 53, 61-714 Poznań Tel. (061) 829 31 57 e-mail: poradnia@amu.edu.pl</p>
9.	LÓDŹ	<p>Prof. dr hab. Małgorzata Król Studencki Punkt Informacji Prawnej Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Łódzki ul. Kopcińskiego 8/12, 90-232 Łódź, pok. 0.27 Tel.: (042) 635 46 32 e-mail: klinika@wpia.uni.lodz.pl</p>
10.	GDAŃSK	<p>Prof. dr hab. Alina Wypych-Żywicka Studencka Uniwersytecka Poradnia Prawna Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Gdański ul. Jana Bażyńskiego 6, 80-952 Gdańsk Tel.: 58 523 29 75 e-mail: suppgdansk@gmail.com</p>
11.	GDYNIA	<p>Dr Anna Górska Studencka Poradnia Prawna Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku ul. Śląska 35/37, p.215, Gdynia tel. (58) 669-77-37 e-mail: spp@wsb.gdynia.pl</p>
12.	RZESZÓW	<p>Prof. dr hab. Jan Olszewski Uniwersytecka Poradnia Prawna Uniwersytet Rzeszowski Wydział Prawa i Administracji ul. Plac Ofiar Getta 4/5, 35 - 002 Rzeszów tel/fax: (017) 872 20 88 e-mail: upprzeszow@wp.pl</p>
13.	RZESZÓW- PRZEMYŚL	<p>Prof. nadzw. dr hab. Czesław P. Kłak Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Ul. Cegielniana 14, 35-310 Rzeszów Tel. (017) 867 04 16 e-mail: klinika.prawa@wspia.eu</p>
14.	WROCLAW	<p>Prof. dr hab. Piotr Machnikowski Koło Naukowe "Uniwersytecka Poradnia Prawna" Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytet Wrocławski ul. Więzienna 10/12, p.104 c, 50-138 Wrocław tel. (071) 375 20 09 e-mail: poradnia@prawo.uni.wroc.pl</p>

15.	KATOWICE	<p>Prof. dr hab. Maksymilian Pazdan Studencka Poradnia Prawna - Koło Naukowe Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Śląski ul. Bankowa 11B, pok. 39, 40-007 Katowice tel.: (032) 359 14 22 e-mail: spp@us.edu.pl</p>
16.	SŁUBICE	<p>Prof. dr hab. Bożena Popowska Koło Naukowe Studencka Poradnia Prawna Collegium Polonicum w Słubicach Uniwersytet Europejski Viadrina we Franfurcie/Słubicach ul. Kościuszki 1/153, 69-100 Słubice tel. (095) 759 24 00 e-mail: studencka.poradnia.prawa@gmail.com</p>
17.	OPOLE	<p>Prof. dr hab. Stanisław Stadniczeńko Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna-"Klinika Prawa" Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Opolski ul. Katowicka 87 A, pok. 1.5, 45-060 Opole tel. 77 452 75 60, fax 77 452 75 61 e-mail: klinikaprawa@uni.opole.pl</p>
18.	ACADEMIA IURIS	<p>Dr Marta Sarnowiec-Cisłak ul. Freta 20/24a, 00-227 Warszawa tel. (022) 498 72 30 fax: 499 71 70 e-mail: biuro@academiaiuris.pl</p> <p>Miejsca udzielania porad: Warszawa</p> <ul style="list-style-type: none"> – MOKOTÓW, ul. Chełmska 21a, Parafia św. Kazimierza – CENTRUM, ul. Jasna 22, Polski Związek Niewidomych – CENTRUM, ul. Jasna 22, Polski Związek Niewidomych – BIELANY, ul. Przy Agorze 9, Parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny – BIELANY, ul. Daniłowskiego 64, Parafia św. Zygmunta przy pl. Konfederacji 55 – ŻOLIBORZ, ul. Hozjusza 2, Parafia św. Stanisława Kostki – NOWE MIASTO, ul. Freta 20/24a, Biuro Fundacji Academia Iuris, w budynku Fundacji Sto Pociąg – PRAGA PÓŁNOC, ul. Targowa 82, Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” – GROCHÓW, ul. Kobielska 10, Parafia p.w. Nawrócenia św. Pawła Apostoła – WOLA, ul. Nowolipie 25b, Centrum Usług Socjalnych i Szkolenia Kadr Pomocy Społecznej "Ośrodek Nowolipie"

		<ul style="list-style-type: none"> – SŁUŻEW, ul. Dominikańska 2, Klasztor oo. Dominikanów – OCHOTA, ul. Barska 2, Parafia p.w. św. Jakuba – TARCHOMIN, ul. Myśliborska 100, Parafia NMP Matki Pięknego Miłości – TARCHOMIN, ul. Mehoffera 2, Parafia św. Jakuba Apostoła – BEMOWO, ul. Ks. B. Markiewicza 1, Parafia Matki Bożej Królowej Aniołów – KABATY, ul. Przy Bażantarni 3, Parafia bł. Władysława z Gielniowa <p>Kraków</p> <ul style="list-style-type: none"> – ul. Loretańska 11, Dzieło Pomocy św. Ojca Pio – ul. Mogilska 58, Stowarzyszenie "U Siemachy" <p>Łódź</p> <ul style="list-style-type: none"> – ul. Sienkiewicza 60, Jezuickie Duszpasterstwo Akademickie – ul. Kopcińskiego 1/3, Duszpasterstwo Akademickie przy kościele św. Teresy <p>Lublin</p> <ul style="list-style-type: none"> – ul. Krakowskie Przedmieście 1, Centrum Duszpasterstwa Młodzieży – ul. Mieszka I 4, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie Filia Nr 3 <p>Kraśnik</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kościół Św. Ducha, Ul. Narutowicza 31 <p>Dąbrowa Górnicza</p> <ul style="list-style-type: none"> – Parafia Matki Boskiej Anielskiej, ul. Królowej Jadwigi 15 <p>Radom</p> <ul style="list-style-type: none"> – Centrum Organizacji Pozarządowych, ul. Struga 1 <p>Częstochowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poradnia Psychologiczna przy Halach św. Józefa, Jasna Góra, ul. Kordeckiego 2
19.	WARSZAWA- AKADEMIA LEONA KOŹMIŃSKIEGO	<p>Prof. dr hab. Leszek Kubicki Kolegium Prawa, Akademia Leona Koźmińskiego Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego Kolegium Prawa ul. Jagiellońska 59, 03-301 Warszawa tel. (022) 519 22 38 e-mail: poradnia@wspiz.edu.pl</p>
20.	OLSZTYN	<p>Prof. dr hab. Stanisław Pikulski Studencka Poradnia Prawna Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn tel. (0 89) 527 60 68 e-mail: spp-uwm@wp.pl</p>
21.	UCZELNIA ŁAZARSKIEGO	<p>Dr Irena Kleniewska Poradnia Prawna</p>

		Uczelnia Łazarskiego ul. Swieradowska 43, sala 021, 02-662 Warszawa tel./fax: (022) 54 35 318 oraz (022) 54 35 340 e-mail: szkola.prawa@lazarski.pl
22.	KRAKÓW– AKADEMIA IM. FRYCZA MODRZEWSKIEGO	dr Marcin Sala-Szczyński Koło naukowe Studencka Poradnia Prawna Wydział Prawa i Administracji Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego ul. G. Herlinga-Grudzińskiego 1, budynek "C" p. C333a, 30-705 Kraków tel. (12) 257 11 51 e-mail: spp.kaafm@gmail.com
23.	UNIwersytet KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO	Ks. prof. dr hab. Jan Krajczyński Studencka Poradnia Prawna WPK Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego ul. Dewajtis 5 pok. 220, 01-815 Warszawa sppuksw@wp.pl
24.	UNIwersytet KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO	dr hab. Piotr Zapadka Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna WPiA Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego ul. Wóycickiego 1/3 bl. 17, p. 1765, III piętro 01-938 Warszawa tel. 22 569 97 30 poradniaprawnawpia@uksw.edu.pl
25.	WARSZAWA – SWPS	prof. SWPS dr hab. Teresa Gardocka Studenckie Poradnia Prawna Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Chodakowska 19/31, 03-815 Warszawa, pok. 210 telefon do SPP: 22 517 98 73 telefon do Sekretariatu: 22 517 9614

VI. Spis załączników

- Sprawozdanie finansowe zawierające: bilans, rachunek wyników oraz informację dodatkową.

VII. Podpisy

dr Filip Czernicki – Prezes Zarządu .....

dr Katarzyna Girdwoyń – Członek Zarządu .....

dr Piotr Karlik – Członek Zarządu .....

dr Izabela Kraśnicka – Członek Zarządu .....

Dariusz Łomowski – Członek Zarządu .....

Pieczęć: